

Amendementen

Pre-adviezen zijn opgesteld door het bestuur op basis van input van de verkiezingsprogrammacommissie.

AMVP.01	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Nieuwe titel voor Arnhem
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1-4 (pagina 1)

Huidige tekst:
Nieuwe energie voor Arnhem

Voorgestelde tekst:
Energie voor Arnhem

Toelichting:
De oorspronkelijke titel verwijst naar een oud landelijk programma: “Nieuwe energie voor Nederland”. Die titel paste goed bij de toenmalige focus in de campagne, bij de lijsttrekker én hij alliteerde fijn. De letterlijke verwijzing is herkenbaar maar kan ook achterhaald overkomen. De focus ligt immers een paar jaar later anders. Ook suggereert het woord “nieuwe” een contrast met de afgelopen periode, terwijl we als D66 juist een stevig stempel op die periode hebben gedrukt en de successen daaruit willen vieren. Het programma ademt het doorzetten en versterken van de ingezette progressieve koers. Het gesuggereerde contrast is er dus niet. Tegelijkertijd past “energie” bij dit lokale programma, bij Arnhem en bij onze lokale lijsttrekker. Het is een fijn woord om een lokale campagne mee in te gaan en kan onze kiezers aanspreken. Door “Nieuwe” te schrappen verdwijnt de verwijzing naar oude landelijke programma, leggen we de nadruk op onze energie en niet op een vermeend contrast met de afgelopen periode. Energie voor Arnhem – Een bruisende stad vol kansen.

Pre-advies: Ontraden
Toelichting: Met de voorgestelde titel gaat het nog meer over energie

AMVP.02	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Deze inleiding verdient een conclusie
Indiener(s):	Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Alexander van den Berg
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	75 of 80 (pagina 4)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Een verantwoordelijk en verbonden Arnhem

Toelichting:

De ronkende inleiding vat de vier opgaven samen en heeft tot slot een conclusie, maar hier mist een tussenkopje. Volgens mij horen de laatste twee alinea's niet meer bij het hoofdstuk 'Samen beschermen we onze vrijheid'. Als de VPC een beter kopje verzint en hier een technische wijziging van maakt is dat helemaal prima.

Pre-advies: Ontraden**Toelichting:**

De inleiding is op zo'n manier vormgegeven dat de logische structuur van het verdere programma terugbrengen. Daar nu een extra tussenkopje aan toevoegen doet daar afbreuk aan, zonder al te veel toe te voegen.

AMVP.03	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Niet bevoegd om wetgeving weg te nemen
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	141 (pagina 6)

Huidige tekst:

We versnellen projecten waar dat kan, bijvoorbeeld door onnodige wet- en regelgeving weg te nemen of cofinanciering naar voren te halen

Voorgestelde tekst:

We versnellen projecten waar dat kan, bijvoorbeeld door onnodige regelgeving weg te nemen of cofinanciering naar voren te halen.

Toelichting:

We maken een lokaal verkiezingsprogramma en het wegnemen van wetgeving is niet een gemeentelijke bevoegdheid.

Pre-advies: Overnemen**Toelichting:**

Dit amendement maakt de tekst accurater. De optie om actief te gaan strijden voor het weghalen van wetgeving wordt hier niet bedoeld.

AMVP.04	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Noodzaak van een Hoogbouwvisie voor Arnhem
Indiener(s):	Edwin Kemers
Woordvoerder:	Edwin Kemers
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen en toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	147-149 (pagina 9)

Huidige tekst:

Om tegemoet te komen aan de woningvraag bouwen we daarom de hoogte in. Daarbij wordt per situatie gekeken welke hoogbouw het meest passend is. We zien met name in Rijnpark kansen om hoogbouw te realiseren.

Voorgestelde tekst:

Om tegemoet te komen aan de behoefte meer woningen te bouwen moeten we waar passend de hoogte in. We zien met name in Rijnpark kansen om hoogbouw te realiseren. Een Hoogbouwvisie voor Arnhem is noodzakelijk om de woningbouwopgave verantwoord in te vullen, de leefbaarheid en identiteit van de stad te beschermen, en toekomstbestendige en aantrekkelijke woon- en leefomgevingen te creëren. Wij roepen daarom het gemeentebestuur op verantwoordelijkheid te nemen en te zorgen voor een heldere, samenhangende en toekomstgerichte Hoogbouwvisie.

Toelichting:

Arnhem staat voor een grote woningbouwopgave: tot 2040 moeten er circa 16.000 nieuwe woningen worden gerealiseerd. De beschikbare ruimte in en rond de stad is schaars. Hoogbouw kan hier een oplossing bieden, maar zonder duidelijke visie leidt dit al snel tot problemen op het gebied van leefbaarheid, stedenbouw en draagvlak. Een integrale Hoogbouwvisie is daarom noodzakelijk.

Pre-advies: Overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.05	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Het juiste voorbeeld
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	165-166 (pagina 6)

Huidige tekst:

We zien kansen voor verdichting in de wijken Hoogkamp, Rijkerswoerd en Geitenkamp.

Voorgestelde tekst:

We zien kansen voor verdichting door splitsen van woningen in de wijken Hoogkamp en Gulden Bodem, Rijkerswoerd, Elden en Alteveer.

Toelichting:

Kansen voor splitsen hebben veel te maken met type en omvang van woningen. De Geitenkamp, Rijksbeschermd Stadsgezicht met veel kleine woningen, ligt dan niet voor de hand. Tegelijkertijd zijn er genoeg andere voorbeelden in Noord en Zuid te verzinnen en is het noemen van concrete voorbeelden behulpzaam bij het goed begrijpen van het programma.

Pre-advies: Overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.06	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Anders wonen anders verwoorden
Indiener(s):	Lonneke Kranendonk, Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Lonneke Kranendonk
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	167-169 (pagina 6)

Huidige tekst:

Accepteren dat we kleiner zullen wonen. D66 vindt dat we in een tijd van een groeiend woningtekort en ruimtelijke schaarste niet langer groot wonen als norm moeten hanteren. Kleiner wonen zal steeds meer het nieuwe normaal worden.

Voorgestelde tekst:

Voorbereiden op kleiner wonen. De bevolkingsopbouw verandert en het aantal eenpersoonshuishoudens in Arnhem neemt toe. In een tijd van groeiend woningtekort en ruimtelijke schaarste kan 'groot wonen' niet langer de norm blijven. Daarom zetten we meer in op kleiner wonen en kleinschalige woonvormen.

Toelichting:

De huidige tekst klinkt dwingend en stelt te absoluut dat mensen kleiner moeten wonen. Dat past niet goed bij onze liberale uitgangspunten. Met deze wijziging benoemen we de maatschappelijke en demografische ontwikkelingen die compacter wonen logisch maken, zoals de toename van eenpersoonshuishoudens (inmiddels 50% van de Arnhemmers, bron: arnhem.incijfers.nl) en de schaarste aan ruimte. Zo leggen we de nadruk op een realistische trend in plaats van een normerende boodschap.

Pre-advies: Ontraden**Toelichting:**

Juist de strekking accepteren is de ongemakkelijk boodschap die we willen overbrengen. Dit veranderen in voorbereiden zonder tijdsaspect haalt deze stelling onderuit.

AMVP.07	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Meergeneratiewonen
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen en wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	183 en 196 (pagina 7)

Huidige tekst:

Zoals een gezamenlijk hofje, een gedeelde woning met vrienden of Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). We ondersteunen hen met duidelijke kaders en een proactieve houding.

Goede sociale leefbare mix. Bij grootschalige nieuwbouwprojecten streven we naar een goede sociale leefbare mix. Bij de bouw van woningen hebben we daarom aandacht voor groen in de buurt, voldoende werk en de juiste sociale voorzieningen binnen handbereik. Zo ontstaan toekomstbestendige en leefbare wijken waarin iedereen zich thuis voelt.

Voorgestelde tekst:

Zoals een gezamenlijk hofje, een gedeelde woning met vrienden of Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). We ondersteunen hen met duidelijke kaders en een proactieve houding. **We geven bij collectieve woonprojecten de voorkeur aan initiatieven waar meerdere generaties samenleven.**

Goede sociale leefbare mix. Bij grootschalige nieuwbouwprojecten streven we naar een goede sociale leefbare mix: **koop- en huurwoningen in verschillende prijscategorieën en voor verschillende doelgroepen en generaties geschikt.** Bij de bouw van woningen hebben we daarom aandacht voor groen in de buurt, voldoende werk en de juiste sociale voorzieningen binnen handbereik. Zo ontstaan toekomstbestendige en leefbare wijken waarin iedereen zich thuis voelt.

Toelichting:

Het programma legt terecht een nadruk op een goede mix in wijken en het stimuleren van nieuwe woonvormen. Dit kan scherper verwoord worden. Het combineren van verschillende generaties in buurten en (collectieve) woonprojecten stimuleert sociale samenhang, onderling begrip en informele ondersteuning. Ouderen worden prettiger oud in een omgeving waar ook gezinnen wonen en het helpen van elkaar is makkelijker als in een hofje niet alleen heel oude mensen wonen die gelijktijdig zorgbehoevend worden. 65+-ers dragen in dergelijke contexten bovengemiddeld bij aan sociale activiteiten, maar blijven niet als er niemand is om hen te helpen als ze ouder en hulpbehoevend worden. Een mix is nodig voor succes.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.08	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Nuancering leegstandsmeldplicht
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	187 (pagina 7)

Huidige tekst:

D66 wil deze meldplicht uitbreiden naar kantoren, winkels en bedrijfspanden.

Voorgestelde tekst:

D66 wil ook een meldplicht, met een termijn van een jaar, invoeren voor kantoren, winkels en bedrijfspanden.

Toelichting:

Voor het willen sturen op eventuele transformatie van leegstaande kantoren, winkels en bedrijfspanden om gebouwen snel bewoonbaar te maken is een meldplicht termijn van een half jaar voor het bedrijfsleven naar mijn mening wel heel erg krap.

Pre-advies: Overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling en maakt deze actie realistischer en haalbaarder.

AMVP.09	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Toekomstbestendig bouwen
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	221 (pagina 8)

Huidige tekst:

Bij nieuwbouw geven we de voorkeur aan duurzaam en biobased bouwen. Dit houdt in dat we gebruikmaken van duurzame, natuurlijke, hernieuwbare materialen zoals hout, leem en hennepbeton. We volgen de nationale aanpak om in 2030 minimaal 30 procent van de nieuwbouwwoningen te realiseren met tenminste 30 procent biobased materialen.

Voorgestelde tekst:

Bij nieuwbouw geven we de voorkeur aan duurzaam, **circulair** en biobased bouwen. Dit houdt in dat we gebruikmaken van duurzame, natuurlijke, hernieuwbare materialen zoals hout, leem en hennepbeton **en dat we bestaande bouwmaterialen hergebruiken**. We volgen de nationale aanpak om in 2030 minimaal 30 procent van de nieuwbouwwoningen te realiseren met tenminste 30 procent biobased materialen **en tenminste 50 procent minder nieuwe grondstoffen te gebruiken**.

Toelichting:

Voor toekomstbestendig bouwen zijn zowel biobased materialen als het hergebruik van bestaande materialen (circulair bouwen) van belang. We kunnen bestaande materialen beter benutten dan vernietigen. Bovendien hebben we niet de ruimte om alle benodigde biobased materialen nieuw te produceren. We zullen dus zowel de bestaande materialen als de nieuwe biobased materialen zoveel mogelijk opnieuw moeten gebruiken. Ik hierover zijn regionale en landelijke ambities voor 2030 vastgelegd.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting:

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.10	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Vermijd betutteling
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Schrappen van de tekst
Betreft regelnummer:	235 (pagina 8)

Huidige tekst:

Door bijvoorbeeld verbeterde ventilatie, groene daken en verplichte zonwering voor de ramen.

Voorgestelde tekst:

Door bijvoorbeeld verbeterde ventilatie, groene daken en zonwering voor de ramen.

Toelichting:

Het verplicht stellen van zonwering gaat mij te ver; dat je de invoering van zonwering wilt bevorderen, stimuleren dat vind ik allemaal prima, het verplichtende karakter niet. Je moet mensen overtuigen en verleiden.

Pre-advies: Overnemen**Toelichting:**

Dit amendement gaat geclusterd met amendement 11, waarbij amendement 11 als eerste behandeld wordt.

AMVP.11	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Bouwen voor en tegen warmte
Indiener(s):	Edwin Kemers
Woordvoerder:	Edwin Kemers
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen en toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	235 en 236 (pagina 8)

Huidige tekst:

verplichte zonwering voor de ramen

Voorgestelde tekst:

overstekken om gevel in de zomer in de schaduw te houden en in de winter kan de zon de woning wel verwarmen. Geen daken op het zuiden, streven alle daken oost-west oriëntatie wat ook gunstiger is voor brede opwek zonnestroom over de dag.

Toelichting:

Zonwering voor de ramen kan altijd nog na oplevering van de woning. Het is van belang dat de architect in het ontwerp al rekening houdt met hittestress en streeft naar energieleverende woningen. Het dak is hierbij essentieel om dit te bewerkstelligen.

Pre-advies: Ontraden**Toelichting:**

Dit amendement is juist maar te technisch door woorden als 'overstekken' voor een toegankelijk leesbaar verkiezingsprogramma. Zonwering dekt hier voldoende de lading en behoudt leesbaarheid.

Dit amendement gaat geclusterd met amendement 10, waarbij dit amendement als eerste behandeld wordt.

AMVP.12	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Ook horeca zorgt voor levendigheid
Indiener(s):	Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Alexander van den Berg
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	292 (pagina 10)

Huidige tekst:

kleinschalige evenementen

Voorgestelde tekst:kleinschalige evenementen **en horeca.****Toelichting:**

Het programma wil de levendigheid op straat vergroten, ook als dat gepaard kan gaan met overlast. Dan wil je niet alleen incidentele evenementen, maar ook structurele invulling, zoals horeca. Kleine zaakjes zorgen voor reuring op straat, maar ook voor veiligheid: lege straten worden vaker als onveilig ervaren dan levendige straten. Dat horeca ook voor enige overlast kan zorgen staat al in de paragraaf benoemd.

Pre-advies: Overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.13	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	De goede dingen doen
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	320 (pagina 11)

Huidige tekst:

We investeren in meer deelauto's en deelfietsen, en zorgen voor logische, herkenbare locaties verspreid over alle wijken.

Voorgestelde tekst:

We investeren in meer voorzieningen (bebording, parkeren, opladen) voor deelauto's en deelfietsen. We zorgen voor logische, herkenbare locaties verspreid over alle wijken

Toelichting:

Naar mijn mening zou het aanschaffen, onderhouden en exploiteren van individuele mobiliteitssystemen geen kerntaak van de gemeente moeten zijn. We moeten daar dan ook niet in investeren. Het beschikbaar stellen en onderhouden van infrastructuur is dat naar mijn mening wel.

Pre-advies: Overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.14	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Veiliger fietsen 2
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	347 (pagina 12)

Huidige tekst:
- (toevoegen)

Voorgestelde tekst:
Na regel 347 toe te voegen: Prioriteit bij werkzaamheden. Bij werkzaamheden en andere omleidingen geven we prioriteit aan een goede, korte en comfortabele route voor voetgangers en fietsers.

Toelichting:
Er wordt veel gebouwd in de stad en de openbare ruimte wordt op veel plekken aangepast. Nog te vaak hebben fietsers en voetgangers daar langdurig last van, terwijl het autoverkeer ondertussen probleemloos kan doorrijden. Dat past niet bij onze keuze om fietsen en lopen relatief aantrekkelijker te maken.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Dit is een goede aanvulling.

AMVP.15	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Laat Velperbuitensingel weg
Indiener(s):	Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Alexander van den Berg
Doel wijzigingsvoorstel:	Schrappen van de tekst
Betreft regelnummer:	351 (pagina 12)

Huidige tekst:
en Velperbuitensingel

Voorgestelde tekst:
-

Toelichting:
Hier wordt voorgesteld om de drukke Velperbuitensingel om te bouwen naar een fietsstraat, dus waar auto's te gast zijn. Dat is slim bij straten als de Hommelseweg of de Gelderse Rooslaan, maar niet bij de Velperbuitensingel. Dit is dé verkeersader om van oost naar west te komen en van zuid naar noord.

Pre-advies: neutraal
Toelichting: Dit zal inderdaad lastig zijn vanwege de verkeerssituatie, maar kan toch een vooruitstrevende ambitie zijn.

AMVP.16	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Veiliger fietsen 1
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Schrappen van de tekst
Betreft regelnummer:	359-362 (pagina 12)

Huidige tekst:

Veiliger fietsen. Er komen aparte fietspaden langs wegen waar het andere verkeer 50 km/uur of harder mag. Hierdoor neemt de veiligheid op de fietspaden toe. Deze aanpassingen zullen we doorvoeren aan onder andere de Utrechtseweg, Monnikensteeg, Rosendaalseweg en Kronenburgsingel.

Voorgestelde tekst:

- (schrappen)

Toelichting:

Volgens het vastgestelde beleid (duurzaam mobiliteitsplan) worden bijna alle wegen in Arnhem 30 km/uur. Dat geldt op termijn zeker voor de Monnikensteeg en Rosendaalseweg, mogelijk ook voor de Utrechtseweg. Op de Kronenburgsingel, en alle andere 50-wegen in Arnhem-Zuid, zijn al vrijliggende fietspaden. Op veel van de genoemde wegen ontbreekt bovendien de fysieke ruimte voor een goed vrijliggend fietspad. Afwaarderen van de snelheid is dan de betere oplossing.

Pre-advies: neutraal**Toelichting:**

Splitsen van fietspaden kan op sommige plekken toch nog nodig zijn, en mag een streven zijn.

AMVP.17	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Veiliger fietsen 3
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	362 (pagina 12)

Huidige tekst:

- (toevoegen)

Voorgestelde tekst:

Na regel 362 toe te voegen:

Goede fietsroutes in en rond de binnenstad. Het aantal fietsers en voetgangers in en rond de binnenstad neemt toe. Dit leidt tot gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld op de binnensingels, het Johnny van Doornplein en de Kleine Oord. We zorgen dat ook in en rond de binnenstad wegen en fietspaden beter herkenbaar worden, door ander materiaalgebruik dan het voetgangersgebied. Doorgaande fietsroutes worden zoveel mogelijk geasfalteerd.

Toelichting:

Het is al lang de regel dat doorgaande fietsroutes geasfalteerd zijn, dit wordt rond de binnenstad vaak niet uitgevoerd. Een goede ondergrond stimuleert het fietsgebruik en maakt fietsroutes beter herkenbaar. De inrichting van de binnenstad, met dezelfde rode klinkers voor stoepen, straten en fietspaden, is onduidelijk voor bezoekers en leidt tot gevaarlijke situaties. Bovendien stimuleert het het fietsen en lopen niet, als er veel (bijna) aanrijdingen zijn op deze routes.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.18	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Fatbikes weren of verbieden?
Indiener(s):	Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Alexander van den Berg
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	365-366 (pagina 12)

Huidige tekst:

Fatbikes weren. We willen fatbikes weren uit de Arnhemse binnenstad. Met het verbod op fatbikes zal de veiligheid van de voetgangers en andere fietsers aanzienlijk toenemen.

Voorgestelde tekst:

Fatbikes weren. We willen fatbikes weren uit de Arnhemse binnenstad. We zoeken actief naar manieren om dit te realiseren. Denk aan APV-regels, handhaving op opgevoerde bikes, aparte rijstroken en snelheidsverlagende aanpassingen. Dit zal de veiligheid van de voetgangers en andere fietsers aanzienlijk toenemen.

Toelichting:

Het is helemaal terecht dat we het weren van fatbikes in ons programma hebben staan. Alleen gaat deze zin alleen in op het 'verbieden' van fatbikes. Dit zal zeer waarschijnlijk, gezien de antwoorden van de minister en de moeizame pogingen van gemeenten als Enschede niet lukken. Dus moeten we dit anders formuleren.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling. Dit amendement wordt geclusterd met amendement 19, waarbij amendement 19 als eerste wordt behandeld

AMVP.19	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Fatbikes
Indiener(s):	Chariff Nafzger
Woordvoerder:	Chariff Nafzger
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	375, 376 (pagina 12)

Huidige tekst:

Fatbikes weren. We willen fatbikes weren uit de Arnhemse binnenstad. Met het verbod op fatbikes zal de veiligheid van de voetgangers en andere fietsers aanzienlijk toenemen.

Voorgestelde tekst:

Overlastgevende elektrische fietsen weren. We willen Overlastgevende elektrische fietsen weren uit de Arnhemse binnenstad. Met het verbod op Overlastgevende elektrische fietsen zal de veiligheid van de voetgangers en andere fietsers aanzienlijk toenemen.

Toelichting:

Niet juridisch haalbaar om fatbikes apart aan te pakken juridisch en erg betweterig naar de gebruikers van deze fietsen. Er is een veel grotere groep die op fatbikes rijden als alleen overlastgevende jongeren en die worden hier ook de dupe van.

Pre-advies: neutraal
Toelichting:

Door de voorgestelde nuance wordt de verbeelding uit dit punt gehaald. Het idee hier is om expliciet een punt over fatbikes te maken. Daarbij is overlastgevend überhaupt nooit de bedoeling en voegt dit niet veel toe.

Dit amendement wordt geclusterd met amendement 18, waarbij dit amendement als eerste wordt behandeld

AMVP.20	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Aandacht voor meerdere verbindingen
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	372 (pagina 12)

Huidige tekst:

Ook verdient Arnhem een sterke regionale en internationale treinverbinding.

Voorgestelde tekst:

Ook verdient Arnhem sterke regionale, nationale en internationale treinverbindingen

Toelichting:

geen

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.21	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Evenementen Gelredome
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	381 (pagina 12)

Huidige tekst:

De ov-bereikbaarheid van het GelreDome kan beter, zodat verkeersoverlast tijdens evenementen vermindert wordt. Daarom willen we de mogelijkheid onderzoeken voor de aanleg van een snelle verbinding, bijvoorbeeld tram of monorail, bijvoorbeeld tram of monorail tussen Arnhem Centraal en GelreDome.

Voorgestelde tekst:

Het ontworpen ov-bereikbaarheidssysteem voor het Gelredome (snelle verbindingen tussen het Gelredome, Arnhem Centraal en diverse parkeerterreinen aan de randen van de stad) vereist een goede en consequente uitvoering om verkeersoverlast voor, tijdens en na evenementen zoveel mogelijk te beperken. Voldoende inzet van extra materieel en personeel moet worden bekostigd uit een toeslag op de evenementen prijs. Medewerking hieraan door organisatoren van evenementen moet via vergunningverlening worden afgedwongen.

Toelichting:

Eerst goed uitvoeren en optimaliseren van het niet meer bestaande ontsluitingsplan. Trams en Monorail zijn geen reële opties

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

nieuwe tekst voegt een nieuw onderwerp toe en past niet op deze plaats

AMVP.22	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Boomkroonvolume
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	414 (pagina 13)

Huidige tekst:

D66 wil de norm uitbreiden door in te zetten op een groter boomkroonvolume. Dat betekent dat we bij nieuwe aanplant en inrichting kiezen voor meer grote, volwassen bomen in plaats van veel kleine bomen met een beperkt volume.

Voorgestelde tekst:

D66 wil de norm uitbreiden door in te zetten op een groter boomkroonvolume. Dat betekent dat we bij nieuwe aanplant en inrichting kiezen voor **bomen die uit kunnen groeien tot een grotere kroon, in plaats van veel bomen met een beperkte kroonomvang. Ook het vaker herplaatsen van volwassen bomen in plaats van kappen kan bijdragen aan meer kroonomvang.**

Toelichting:

Het is terecht om te streven naar meer kroonomvang. Nu wordt nog te vaak vooral het aantal bomen geteld, maar boompjes gekozen die niet groot zijn maar dat ook niet snel worden. Die grote kronen nemen immers veel ruimte in.

Het planten van grotere bomen leidt echter niet tot meer kroonomvang. Grotere plantbomen slaan vaker niet aan en groeien de eerste jaren minder. Na enkele jaren is een klein aangeplante boom al groter dan eentje die met iets meer omvang is geplant. Het is vooral van belang hoe groot een boom in enkele jaren kan worden en hoeveel ruimte een kroon kan innemen. In sommige gevallen kan, bijvoorbeeld bij herinrichting van een openbare ruimte, wel worden gekozen voor het opslaan en herplaatsen van vitale volwassen bomen.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.23	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Voorbereid op bosbranden en wateroverlast
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	450-453 (pagina 14)

Huidige tekst:

Voorbereid op bosbranden. We laten een onderzoek uitvoeren naar de reële dreiging van bosbranden voor onze stad en haar inwoners. We onderzoeken in hoeverre Arnhem hierop voorbereid is en treffen waar mogelijk voorzorgsmaatregelen. Zo stellen we een structureel actieplan bosbranden op om voorbereid te zijn op de toekomst.

Voorgestelde tekst:

Voorbereid op bosbranden **en wateroverlast**. We laten een onderzoek uitvoeren naar de reële dreiging van bosbranden **en wateroverlast** voor onze stad en haar inwoners. We onderzoeken in hoeverre Arnhem hierop voorbereid is en treffen waar mogelijk voorzorgsmaatregelen. Zo stellen we een structureel actieplan **voor** bosbranden **en voor wateroverlast** op om voorbereid te zijn op de toekomst.

Toelichting:

Branden zijn een risico als gevolg van klimaatverandering, maar wateroverlast is dat ook. Water wordt ook wel aangegeven in de passage erboven als dreiging, maar er wordt vervolgens geen concrete aanpak voorgesteld. Met dit amendement hebben we water toegevoegd.

Pre-advies: ontraden
Toelichting:

Goed om wateroverlast ook te benoemen. Echter, overstroming, droogte en zo zijn er nog meer thema's. Dit wordt al in klimaatadaptatie meegenomen. Het punt hier is om extra aandacht voor bosbranden te vragen. Aandacht voor aanpak is bij regel 1535-1539 benoemd.

AMVP.24	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Vergroot kansen voor onderzoek
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	485 (pagina 15)

Huidige tekst:

Onderzoek valmeercentrale op de Veluwe. We verkennen de haalbaarheid van een duurzame energieopslag in de vorm van een valmeercentrale, geïnspireerd op de NL2120 visie van Arnhem

Voorgestelde tekst:

Onderzoek naar valmeercentrale". We zoeken samenwerking met de Provincie Gelderland en geïnteresseerde gemeenten om een onderzoek te initiëren naar de haalbaarheid van een duurzame energieopslag in de vorm van een valmeercentrale, geïnspireerd op de NL2120 visie van Arnhem.

Toelichting:

Zeker een serieus onderzoek vraagt gezien kennis en kosten om een opschaling. Invulling van locatie is - lijkt mij - meer PM.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.25	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Grijs water
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	488-490 (pagina 15)

Huidige tekst:

Integreer wateropvang en berging bij nieuwbouw. Door nieuwe gebouwen en wijken zo te ontwerpen dat regenwater beter kan worden vastgehouden en benut, voorzien we in schoon drinkwater en zorgen we voor minder afvalwater.

Voorgestelde tekst:

Integreer wateropvang en berging bij nieuwbouw. Door nieuwe gebouwen en wijken zo te ontwerpen dat regenwater kan worden vastgehouden en benut, **verminderen we het drinkwatergebruik en zorgen we voor minder afvalwater. Het bewaarde 'grijswater' kan gebruikt worden voor wassen en het doorspoelen van het toilet.**

Toelichting:

Opgevangen water wordt niet snel schoon drinkwater. Dat vraagt uitgebreide zuivering in helofytenfilters (groene oplossing, vraagt veel ruimte) en/of met omgekeerde osmoseinstallaties (vraagt energie). Je kan regenwater echter al snel gebruiken om mee te wassen of het toilet mee door te spoelen. Dat vraagt inderdaad aanpassingen in het ontwerp van wijken of gebouwen: het gebouw of de buurt krijgt dan, naast gewone waterleidingen, een zogenaamd grijswatercircuit.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

Dit is een goede aanvulling.

AMVP.26	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Meer doen tegen energiearmoede
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	529-532 (pagina 16)

Huidige tekst:

Voorkom energiearmoede door energie te besparen. We helpen huishoudens die hun energierekening niet meer kunnen betalen met het verlagen van hun rekening door bijvoorbeeld te isoleren. In het uiterste geval zetten we een noodfonds in om mensen te ondersteunen. Zo voorkomen we energiearmoede structureel en voor de lange termijn.

Voorgestelde tekst:

Voorkom energiearmoede door energie te besparen. We helpen huishoudens die hun energierekening niet meer kunnen betalen met het verlagen van hun rekening door bijvoorbeeld te isoleren. In het uiterste geval zetten we een noodfonds in om mensen te ondersteunen. **We spreken met woningcorporaties af dat ze in 2030 alle sociale huurwoningen met een energielabel lager dan B verduurzamen. Voor nieuwbouw stellen we de norm op energielabel A.** Zo voorkomen we energiearmoede structureel en voor de lange termijn.

Toelichting:

Energiearmoede is geen individueel probleem maar een maatschappelijk probleem. De overheid moet zich daarom vol inzetten om dit te tegen te gaan. Corporaties moeten al verduurzamen, maar doen dat nog onvoldoende. Ze hebben daarbij duidelijke doelen nodig. Verduurzamen is nodig voor de planeet, maar ook om armoede tegen te gaan. Te veel mensen in sociale huurwoningen leven al te lang in energiearmoede; het wordt hoog tijd dat daar een einde aan komt. Ook voor nieuwbouw moeten we hier een norm stellen, zodat we energiearmoede op de lange termijn voorkomen.

Pre-advies: ontraden
Toelichting:

Woningcorporaties zijn al verplicht tot verduurzaming en nieuwbouwwoningen hebben al de strengste eisen (BENG). Daarom zijn deze aanvullingen niet nodig

AMVP.27	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Verduurzamen VvE's
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	534 (pagina 16)

Huidige tekst:

Stimuleer coöperatieve verduurzaming. We investeren in energievoederaties om bewoners gezamenlijk toegang en eigendom te geven tot duurzame energieplossingen.

Voorgestelde tekst:

Stimuleer coöperatieve verduurzaming. We investeren in energievoederaties om bewoners gezamenlijk toegang en eigendom te geven tot duurzame energieplossingen. **We ontwikkelen een aanpak waarbij we Verenigingen van Eigenaren die willen verduurzamen op maat ondersteunen en maken subsidieeringen beter voor hen toegankelijk.**

Toelichting:

De huidige werkwijze om VvE's te ondersteunen is niet effectief. Veel gemeentelijke regelingen, zoals de SEWA-subsidie (Subsidieeregeling Eigen Woningbezit Arnhem) zijn te veel gericht op individuele woningen en de besluitvorming over verduurzaming door VvE's is ingewikkeld, juist ook in wijken waar de organisatiekracht in woongebouwen minder is en inwoners weinig eigen middelen kunnen investeren.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede toevoeging, de voorgestelde tekst maakt het punt concreter

AMVP.28	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Kernenergie
Indiener(s):	Chariff Nafzger
Woordvoerder:	Chariff Nafzger
Doel wijzigingsvoorstel:	Schrappen van de tekst
Betreft regelnummer:	542-543

Huidige tekst:

Sluit kernenergie in Arnhem uit. We spreken ons uit tegen de bouw van een kerncentrale in Arnhem.

Voorgestelde tekst:

-

Toelichting:

Ik ben van mening dat als je als partij, D66, voor kernenergie bent je niet bij voorbaat als gemeente al het moet uitsluiten voor jouw grondgebied. Afgezien van het feit dat als iedereen dit doet er nooit kerncentrales bij kunnen komen is het ook heel hooghartig en arrogant, not in my backyard!

Pre-advies: neutraal**Toelichting:**

Dit is inderdaad anders dan de landelijke lijn. Daar wordt geen technologie uitgesloten, en is de formulering 'we blijven openstaan voor kernenergie'. Echter is ook daar de eerste voorkeur groene energie. Het idee achter deze stelling is om in Arnhem een scherpere lijn te hanteren door principieel tegen kernenergie te zijn. Energie is alleen duurzaam als je het voor altijd zo zou kunnen blijven doen, daarnaast is het veel te duur. Dat is geen NIMBY, dat is überhaupt niet doen.

AMVP.29	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Nieuwe ruimte voor bedrijven
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	658 (pagina 19)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
Nieuwe bedrijfslocaties. Arnhem groeit en nieuwe plekken om te werken zijn nodig. Naast verdichting en werkruimte in wijken, zoeken we nieuwe bedrijfslocaties binnen de stad voor die bedrijven die niet in de buurt van woningen passen. De ruimte voor bedrijvigheid die in de Omgevingsvisie al is voorzien op de Koningspleij, kan hiervoor op termijn worden benut.

Toelichting:
Veel van de vraag naar werkruimte kan door verdichting van bestaande bedrijfslocaties en in gemengde buurten worden opgevangen. Maar sommige bedrijven vragen echt om een plek op een bedrijventerrein. Er is nog één plek binnen Arnhem waar die nieuwe ruimte voor bedrijven kan worden geboden, en dat is op de Koningspleij. Dat staat al als 'zoekgebied' in de Omgevingsvisie, maar daar moeten we ook expliciet voor durven kiezen.

Pre-advies: overnemen
Toelichting: Dit is een goede aanvulling.

AMVP.30	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Geen bescherming zware bedrijvigheid
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Schrappen van de tekst
Betreft regelnummer:	672 (pagina 19)

Huidige tekst:

Bescherm zware bedrijvigheid. We realiseren het Innovatief Maritiem Service Centrum in de Nieuwe Haven en beschermen daarbij bedrijven met een hoge milieucategorie. Dit is een initiatief om de maritieme sector - organisaties in de scheepsbouw en energietransitie - in Oost Nederland te versterken en te verduurzamen.

Voorgestelde tekst:

Schrappen

Toelichting:

Ik krijg bij mij de vraag niet beantwoord of we dit moeten willen. Alles willen we onderzoeken maar dit moet gelijk gebeuren. Het komt mij over als een goed gelabeld lobbypunt. Het goede gevoel om dit direct te doen ontbreekt.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

Er is de afgelopen periode al veel ruimte voor zware bedrijvigheid weggehaald (bijvoorbeeld Rijnpark). Overal in NL wordt deze bedrijvigheid de stad uitgedrukt door toenemende woningbouwdruk. Hiermee aangeven dat er ruimte is voor deze bedrijven in de stad.

AMVP.31	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Ook een beetje boter bij de vis
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	701 (pagina 20)

Huidige tekst:

We geven PBA meer slagkracht in het sturen op winkelaanbod en het terugdringen van leegstand in de binnenstad.

Voorgestelde tekst:

Toevoegen: "In beginsel moet de Gemeente bereid zijn om na overleg hiervoor additionele middelen beschikbaar te stellen."

Toelichting:

Als je als PBA graag ook je slagkracht wil vergroten gaat het natuurlijk om extra subsidie waarvoor de organisatie gedurende een bepaalde tijd extra capaciteit kan inzetten.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

Extra middelen is nu wellicht te impliciet, maar ons insziens hoeft dit niet per se te worden toegevoegd.

AMVP.32	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Markten
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	Na regel 712 (pagina 20)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

We constateren dat sommige weekmarkten “op sterven na dood zijn”. Bijvoorbeeld de weekmarkt (op zaterdag) op de Geitenkamp, deze bestaat vaak uit een kraam en soms uit twee. D66 wil onderzoeken of en hoe de aantrekkelijkheid van de wijkweekmarkten in overleg met de aanwezige winkeliers kan worden vergroot.

Toelichting:

De wijkmarkt dreigt echt uit te sterven; zou je niet ook kunnen kijken naar ondernemers die een plaats op de grote markt hebben en om die te verleiden tevens een wijk dependance op te zetten; wellicht via een soort vergunningskoppeling.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

Te specifiek

AMVP.33	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Creatief ondernemerschap
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 712 (pagina 20)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
Creatief ondernemerschap - Waarde van creativiteit en ontwerp. We onderkennen de meerwaarde van creativiteit en de kwaliteit van de Arnhemse ontwerpsector. Als gemeente zetten we vaker ontwerpend onderzoek in als methode om complexe problemen aan te pakken. Naast het huidige “creativexenergy”, komen er meer programma’s om de creatieve sector te verbinden met maatschappelijke opgaven. - Creatief ecosysteem. Arnhem kent een perfecte schaal voor een sterk creatief ecosysteem. Uit ontmoeting in de sector komt innovatie voort. We stimuleren daarom plekken waar creatieve ondernemers samenkomen, zoals in Coehoorn en in de toekomst in Rijnpark, en beschermen de hoeveelheid betaalbare werkruimte voor creatieve ondernemers. - Verbinden van techniek en creativiteit. Techniek is niet alleen een bèta-aangelegenheid maar ook een creatieve opgave. Door een meer creatieve benadering van techniek stimuleren we jonge Arnhemmers om zich met technologie bezig te houden.

Toelichting:
Inleidende teksten van dit hoofdstuk wordt steeds gesproken van Arnhem als “creatieve energiestad”. Ondanks dat zowel de themagroep Aantrekkelijke Stad als een deel van de fractie de afgelopen jaren uitgebreid input hebben opgehaald bij de Arnhemse creatieve sector – in onze stad ook in aantal arbeidsplaatsen relatief groot – staan er geen concrete punten over creatief ondernemerschap in het programma. Dat vraagt om een aanvulling gebaseerd op deze werkbezoeken.

Pre-advies: overnemen
Toelichting: gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Goede aanvulling VP

AMVP.34	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Scholen gaan zelf over het curriculum
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Schrappen van de tekst
Betreft regelnummer:	725-728 (pagina 21)

Huidige tekst:

Met een Arnhems curriculum leiden we Arnhemse talenten op. Samen met scholen en Arnhemse organisaties werken we aan een Arnhem Curriculum met aandacht voor techniek, cultuur, sport, taal en burgerschap. De inzet voor cultuureducatie, inclusief gratis toegang, zetten we ook buiten schooltijden voort.

Voorgestelde tekst:

-

Toelichting:

Dit is niet het juiste middel voor het doel. Scholen gaan zelf over de invulling van hun curriculum (onderwijsprogramma), daar heeft de politiek (gelukkig) niets over te zeggen. Dat maakt deze passage naast onwenselijk ook onuitvoerbaar, daarom schrappen.

Pre-advies: ontraden
Toelichting:

Het klopt dat de scholen zelf over het curriculum gaan, dat laat onverlet dat de gemeente hierover wel in overleg kan treden. We werken aan een doorlopende leerlijn van het Arnhemse aanbod waar scholen uit kunnen putten. De term curriculum past daarbij, deze terminologie word door scholen zelf ook gebruikt.

AMVP.35	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Campussen
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	748-750 (pagina 21)

Huidige tekst:

Investeren in Arnhemse campussen. We investeren in campussen als plek voor kruisbestuiving tussen kennisinstellingen en ondernemers. Zij krijgen een centrale plek in werklocatie-, huisvestings- en mobiliteitsplannen.

Voorgestelde tekst:

Investeren in Arnhemse campussen. We investeren in campussen als plek voor kruisbestuiving tussen kennisinstellingen en ondernemers. **Arnhem kent er veel, verschillend in omvang en sector: Papendal (sport), Arnhems Buiten (elektriciteit), ArtEZ/Coehoorn (kunst en ontwerp), Kenniscampus HAN / Van Hall Larenstein (groen, techniek, maatschappelijk) en Cleantech Park Arnhem (energie- en milieutechnologie).** Deze locaties krijgen een centrale plek in werklocatie-, huisvestings- en mobiliteitsplannen.

Toelichting:

Een campus is best een rekbaar begrip. Het is interessant om, ondanks de focus op energie wat in drie van de vijf voorbeelden een rol speelt, hier breed naar te kijken. De campussen hangen immers met elkaar samen en hebben allen een regionale of soms zelfs landelijke betekenis. Bij de voorbeelden zijn alle plekken benoemd waar rondom een sector of thema onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven samenkomen. Zonder voorbeelden zou de landelijke definitie van een campus leidend kunnen zijn. Daar voldoet geen van de Arnhemse plekken aan.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

Om dit punt concreet te maken en goede voorbeelden te noemen, is dit een waardevolle aanvulling

AMVP.36	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Technisch MBO
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	751-754 (pagina 21)

Huidige tekst:

Behouden en uitbreiden technische opleidingen. Onze technische opleidingen zijn een voorwaarde om de rol van Arnhem als energiestad in te kunnen vullen. Waar zich kansen voordoen voor nieuwe samenwerkingen of uitbreiding van bestaande samenwerkingen met technische universiteiten, grijpen we deze met beide handen aan.

Voorgestelde tekst:

Behouden en uitbreiden technische opleidingen. Onze technische opleidingen zijn een voorwaarde om de rol van Arnhem als energiestad in te kunnen vullen. **We werken samen met het onderwijs en het regionale bedrijfsleven aan de aantrekkelijkheid van technische MBO-opleidingen.** Waar zich kansen voordoen voor nieuwe samenwerkingen of uitbreiding van bestaande samenwerkingen met technische universiteiten, grijpen we deze met beide handen aan.

Toelichting:

Met name op MBO-niveau komen we veel technisch talent tekort. Bedrijven staan te springen om nieuwe medewerkers, maar het voortbestaan van de opleidingen staat onder druk vanwege een te klein aantal studenten. De gemeente kan, samen met bedrijven en onderwijs, meer doen om studeren in de techniek aantrekkelijker te maken. We moeten dan jong beginnen: wie niet kiest voor een technische VMBO-opleiding, komt maar zelden nog in de uitvoerende techniek terecht.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

Goede toevoeging.

AMVP.37	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Universitaire Dependance
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 776 (pagina 22)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Ons einddoel daarbij blijft: het uiteindelijk verwerven van een universitaire dependance (vergelijkbaar met de Universiteit van Leiden in Den Haag en de Rijksuniversiteit van Groningen in Leeuwarden.)

Toelichting:

Het kan daar kennelijk wel. Wat doen wij niet goed en wat hebben zij wel goed gedaan?

Pre-advies: neutraal**Toelichting:**

Het blijft de vraag bij dit doel of het realistisch is

AMVP.38	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Internationale studenten om inhoudelijke redenen
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	799-801 (pagina 23)

Huidige tekst:

Meer internationale studenten. D66 zet zich in om meer internationale studenten naar Arnhem te trekken, met name voor onderwijsinstellingen zoals HAN en ArtEZ. Zij versterken de lokale economie en helpen arbeidstekorten te verminderen.

Voorgestelde tekst:

Internationale studenten. D66 zet zich in om internationale studenten naar Arnhem te blijven trekken, met name voor onderwijsinstellingen zoals HAN en ArtEZ. Zij versterken de lokale economie, vergroten de diversiteit aan perspectieven in onderwijs en onderzoek en helpen arbeidstekorten te verminderen.

Toelichting:

Meer is niet per se beter. Internationale studenten zetten soms het onderwijs onder druk. Tegelijkertijd is internationalisering van waarde, niet alleen voor onze economie en arbeidsmarkt maar ook voor de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. Om die inhoudelijke reden moet het ook gaan.

Pre-advies: neutraal**Toelichting:**

Hier is gekozen om meer internationale studenten aan te trekken.

AMVP.39	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Betaalbare en toegankelijke flexibele werkplekken
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	812-816 (pagina 23)

Huidige tekst:

Flexibele thuiswerkplekken en vergaderruimtes. We faciliteren thuiswerkplekken en vergaderruimtes voor eenieder die daar thuis geen ruimte voor heeft. Deze werkplekken creëren we in buurthuizen, winkelcentra en bibliotheken. Zo kunnen kantoormedewerkers, ondernemers en studenten alsnog makkelijk dicht bij huis werken, vergaderen of studeren

Voorgestelde tekst:

Flexibele thuiswerkplekken en vergaderruimtes. We faciliteren **betaalbare en toegankelijke** thuiswerkplekken en vergaderruimtes voor eenieder die daar thuis geen ruimte voor heeft. Deze werkplekken creëren we in buurthuizen, winkelcentra en bibliotheken. Zo kunnen kantoormedewerkers, ondernemers en studenten alsnog makkelijk dicht bij huis werken, vergaderen of studeren.

Toelichting:

Als we dit dan toch gaan faciliteren, laten we ze dan vooral ook betaalbaar maken. Het probleem nu is vaak de werkplekken (te) duur zijn. En vanzelfsprekend faciliteren we alleen toegankelijke werkplekken.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

Goede toevoeging.

AMVP.40	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Om- of bijscholing hoort ook bij maatwerk
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	817-821 (pagina 23)

Huidige tekst:

Maatwerk ter bevordering van de arbeidsparticipatie. D66 wil dat meer mensen kunnen deelnemen aan werk, ook als standaard-banen niet passen. Samen met werkgevers creëren we ruimte voor maatwerk, zoals deeltijdwerk, aangepaste taken of werken met behoud van uitkering. Ook stimuleren we vrijwillig doorwerken na het pensioen. De gemeente geeft hierbij zelf het goede voorbeeld.

Voorgestelde tekst:

Maatwerk ter bevordering van de arbeidsparticipatie. D66 wil dat meer mensen kunnen deelnemen aan werk, ook als **standaardbanen** niet passen. Samen met werkgevers creëren we ruimte voor maatwerk, zoals deeltijdwerk, aangepaste taken of **om- of bijscholing en/of** werken met behoud van uitkering. Ook stimuleren we vrijwillig doorwerken na het pensioen. De gemeente geeft hierbij zelf het goede voorbeeld.

Toelichting:

1. Er hoort geen streepje tussen standaard en banen.
2. Als je momenteel een uitkering hebt, dan mag je daar meestal niet naast studeren zonder gekort te worden op je uitkering. Terwijl om- of bijscholing juist ook kan zorgen dat je een (andere) baan krijgt. Daarom moet dit mogelijk worden. Dit overlapt met het punt bij 829; zie amendement 'Meer kansen voor omscholing.'

Pre-advies: neutraal
Toelichting:

Dit amendement wordt samen met amendement 41 behandeld. Het bestuur is het eens met de strekking dat je moet kunnen studeren om een betere aansluiting bij de arbeidsmarkt te krijgen. Momenteel zijn er, in overleg met het UWV, mogelijkheden tot vrijstellingen en of betalingen van de opleiding wanneer dit de baankansen verhoogt. Dit nog een keer expliciet maken kan echter geen kwaad. Ons voorstel is dat wanneer dit amendement wordt goedgekeurd, amendement 41 komt te vervallen.

AMVP.41	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Meer kansen voor omscholing
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	829-831 (pagina 24)

Huidige tekst:

Meer kansen voor omscholing. Het volgen van een opleiding of omscholingstraject wordt makkelijker voor Arnhemmers in de bijstand. Ook een volwaardige mbo- of hbo-opleiding is mogelijk.

Voorgestelde tekst:

Meer kansen voor omscholing. Het volgen van een opleiding, **cursus** of omscholingstraject wordt makkelijker voor Arnhemmers **met een uitkering**. Ook een volwaardige **opleiding** is mogelijk. **In alle gevallen blijft de uitkering behouden.**

Toelichting:

Er zijn veel manieren om dingen te leren. Je kunt bijvoorbeeld een taalcursus doen waardoor je in een internationale omgeving kunt werken, je haalt je certificaat Sociale Hygiëne waarmee je als leidinggevende in de horeca kunt werken, of je doet een houtbewerkingscursus waardoor je in die branche aan het werk kunt. En naast mbo en hbo zijn er ook universitaire opleidingen of deelopleidingen (zoals Associate Degree en mbo-certificaten) mogelijk.

Tot slot moet studeren mogelijk zijn naast de uitkering mogelijk zijn met behoud van de uitkering. Hoe moet je anders je opleiding betalen?

De huidige tekst sluit sommige zaken uit, vandaar dit voorstel.

Dit overlapt met het punt bij 817; zie amendement 'Om- of bijscholing is ook maatwerk.'

Ik stel voor hier 1 punt van te maken.

Pre-advies: neutraal
Toelichting:

Dit amendement wordt samen met amendement 40 behandeld.

AMVP.42	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Theater a/d Rijn en Posttheater
Indiener(s):	Edwin Kemers
Woordvoerder:	Edwin Kemers
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	853 (pagina 25)

Huidige tekst:
“De Nieuwe Oost” en “State of Fashion”

Voorgestelde tekst:
“Theater a/d Rijn” en “Posttheater”

Toelichting:
De Nieuwe Oost is een netwerkorganisatie van drie instellingen. Het is niet de taak van de gemeente Arnhem om BRUT in Deventer en Wintertuin in Nijmegen te gaan subsidiëren. State of Fashion c.q. Mode Biënnale kent (eufemistisch gebracht) wisselende resultaten. Daarnaast hebben zich meerdere budgetoverschrijdingen, incidenten en grensoverschrijdend gedrag voorgedaan. Op geen enkele wijze structurele steun waardig. Daar in tegen heeft Posttheater al tientallen jaren bestendig bewezen Cabaret op hoog niveau en met een vernieuwend programma te kunnen brengen. Met recht een topinstelling!

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Goede toevoeging.

AMVP.43	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Huisvesting voor cultuur
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	881-883 (pagina 25)

Huidige tekst:

Huisvesting voor cultuur. D66 wil voldoende en betaalbare ruimte voor makers en instellingen. Inclusief nieuwe huisvesting voor Introdans in samenhang met het Stadstheater, zodat Arnhem aantrekkelijk blijft voor top- en amateurkunst.

Voorgestelde tekst:

Huisvesting voor cultuur. D66 wil voldoende en betaalbare ruimte voor makers en instellingen. De nieuwe huisvesting voor Introdans op het Koningsplein zetten we door. Ook Theater Oostpool krijgt een nieuw repetitiegebouw, op een plek die optimale samenwerking met de andere cultuurinstellingen mogelijk maakt, bijvoorbeeld in het Bestuurskwartier.

We gaan door met het toevoegen van atelierruimte in de stad en bieden kunst- en muziekonderwijs en -verenigingen betaalbare ruimte in gemeentelijk vastgoed. Zo houden we Arnhem aantrekkelijk voor top- en amateurkunst.

Toelichting:

Recent werd duidelijk dat, met een besluit van de provincie om geld anders te verdelen, de basis is gelegd voor een nieuw repetitiegebouw voor Introdans. De beoogde locatie is naast het Stadstheater, wat qua samenwerking en delen van ruimtes optimaal is. Voor Oostpool wordt in de laatste gemeentebegroting extra budget gereserveerd, zodat ook hun nieuwe huisvesting haalbaar kan worden. Hun huisvesting past niet in één gebouw met Introdans achter het Stadstheater, zo blijkt uit eerdere onderzoeken. Een locatie is nog niet in beeld, maar een deel van de plek van het politiebureau aan de Beekstraat is eerder genoemd en past in de vastgestelde kaders voor dat gebied.

Ook de huisvesting van kleinere makers en voor amateurkunst behoeft aandacht in het programma. Dat vraagt om een uitbreiding van deze alinea.

Pre-advies: neutraal**Toelichting:**

Tekstvoorstel is heel gedetailleerd

AMVP.44	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Ook een keer een ander?
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	889 (pagina 26)

Huidige tekst:

Podia en theaters in de wijken, zoals het Posttheater, zullen we meer ondersteunen.

Voorgestelde tekst:

Podia en theaters in de wijken, zoals het Posttheater en het Huis van Puck, zullen we meer ondersteunen

Toelichting:

De kunst is natuurlijk ook om een goede aandachtverdeling in het programma aan te brengen over de verschillende cultuurstellingen en faciliteiten.

Pre-advies: Ontraden
Toelichting:

bij punt 14 in amendement 87 wordt een ander voorstel voor het Posttheater gedaan. Zo wordt de aandacht anders verdeeld

AMVP.45	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Arnhems slavernijverleden hoort ook bij de geschiedenis
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen/schrappen/toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	915-917 (pagina 26)

Huidige tekst:

Middeleeuws Arnhem belichten. De geschiedenis van middeleeuws Arnhem zullen we nadrukkelijker zichtbaar maken in de stad. Dit doen we bijvoorbeeld met wandelroutes en stadsmarkeringen

Voorgestelde tekst:

De Arnhemse geschiedenis belichten. De middeleeuwse geschiedenis van Arnhem zullen we nadrukkelijker zichtbaar maken in de stad. **We maken ook de donkere kant van de Arnhemse geschiedenis zichtbaar, zoals het Arnhemse slavernijverleden.** Dit doen we bijvoorbeeld met wandelroutes en stadsmarkeringen.

Toelichting:

Arnhem heeft ook een slavernijverleden. In 2024 heeft Erfgoed Gelderland hier namens de gemeente onderzoek naar gedaan; zie de publicatie [Sporen van slavernijverleden in Arnhem](https://erfgoed gelderland.nl/project/sporenvan-slavernijverleden/). Dit is onderdeel van onze geschiedenis en hoort dus ook een plek te krijgen. <https://erfgoed gelderland.nl/project/sporenvan-slavernijverleden/>

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

Goede toevoeging.

AMVP.46	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Meer erfgoed
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	903-920 (pagina 26)

Huidige tekst:

Erfgoed voor en door Arnhemmers

Arnhem heeft een unieke geschiedenis die we zichtbaar en beleefbaar willen maken voor onze inwoners. Van het middeleeuwse centrum tot de Slag om Arnhem: ons verleden hoort bij ons allemaal. We willen dat iedere Arnhemmer de kans krijgt dit erfgoed te ontdekken, te ervaren en te delen. Door het erfgoed in het dagelijks leven en in de wijken te brengen, versterken we niet alleen onze kennis ervan, maar ook onze verbondenheid met de stad.

- Airborne- en WOII-erfgoed versterken. We investeren in Airborne-toerisme en herdenkingslocaties, zodat deze nationaal en internationaal meer bezoekers trekken. Hiermee vergroten we de kennis en het bewustzijn over de geschiedenis.
- Behoud en presentatie van erfgoed. D66 wil investeren in erfgoed en onze rol in de geschiedenis van Gelderland: de Slag om Arnhem, Arnhem in de middeleeuwen, en het Romeins erfgoed.
- Middeleeuws Arnhem belichten. De geschiedenis van middeleeuws Arnhem zullen we nadrukkelijker zichtbaar maken in de stad. Dit doen we bijvoorbeeld met wandelroutes en stadsmarkeringen.
- Erfgoed zichtbaar in het straatbeeld. Er komen meer informatieborden, straatmarkeringen en digitale tours voor inwoners en bezoekers. Op deze manier verbeteren we de zichtbaarheid van ons erfgoed in het straatbeeld.

Voorgestelde tekst:

Erfgoed voor en door Arnhemmers

Arnhem heeft een unieke geschiedenis die we zichtbaar en beleefbaar willen maken voor onze inwoners. Van het middeleeuwse centrum tot de Slag om Arnhem: ons verleden hoort bij ons allemaal. We willen dat iedere Arnhemmer de kans krijgt dit erfgoed te ontdekken, te ervaren en te delen. Door het erfgoed in het dagelijks leven en in de wijken te brengen, versterken we niet alleen onze kennis ervan, maar ook onze verbondenheid met de stad. **Bij grote projecten nemen we kansen om erfgoed meer beleefbaar te maken direct mee.**

- Airborne- en WOII-erfgoed versterken. We investeren in Airborne-toerisme en herdenkingslocaties, zodat deze nationaal en internationaal meer bezoekers trekken. Hiermee vergroten we de kennis en het bewustzijn over de geschiedenis.
- Behoud en presentatie van erfgoed. D66 wil investeren in erfgoed en onze rol in de geschiedenis van Gelderland: de Slag om Arnhem, Arnhem in de middeleeuwen, en het Romeins erfgoed.
- Middeleeuws Arnhem belichten. De geschiedenis van middeleeuws Arnhem zullen we nadrukkelijker zichtbaar maken in de stad. Dit doen we bijvoorbeeld met wandelroutes en stadsmarkeringen.
- **Jong erfgoed. Arnhem kent veel jong erfgoed: de AKU-fontein, de Blauwe Golven, Rietvelds kunstacademie, het stadhuis. Hierbij is het extra belangrijk dat zorgvuldig behoud samengaat met hedendaags gebruik. Zo blijven we**

nieuwe betekenis toevoegen aan jonge monumenten en vergroten we de waarde ervan voor toekomstige generaties.

- Erfgoed zichtbaar in het straatbeeld. Er komen meer informatieborden, straatmarkeringen en digitale tours voor inwoners en bezoekers. Op deze manier verbeteren we de zichtbaarheid van ons erfgoed in het straatbeeld.
- **Herbouw in de binnenstad. De grote brand in het voorjaar van 2025, heeft een gat geslagen in de oudste delen van onze binnenstad. We zetten ons in voor een snel herstel van deze plek. De gemeente draagt hieraan bij en moet strikte voorwaarden stellen aan de kwaliteit. Dat wat over is uit het verleden, moet zoveel mogelijk beleefbaar blijven. Een nieuwe invulling moet passen in het karakter van de binnenstad maar mag tegelijkertijd de geschiedenis niet vervalsen of uitwissen.**

Toelichting:

Drie voor Arnhem relevante, actuele accenten op erfgoed ontbraken in het programma. Het extra geld voor de herbouw in de binnenstad is al door de provincie en de gemeente gereserveerd. Bij de herbouw ligt geschiedvervalsing op de loer: veel mensen zien graag dat exact wordt teruggebouwd wat er ooit stond, waarmee het verleden onleesbaar wordt.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Goede aanvulling VP

AMVP.47	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Meldpunt ongewenst gedrag bij evenementen
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	945 (pagina 27)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Zonder veiligheid geen evenementen. EHBO, brandveiligheid en nooduitgangen moeten in orde zijn. Maar ook de sociale veiligheid moet beter geregeld worden. Nog te vaak zijn er gevallen van ongewenst gedrag. Daarom komt er een meldpunt ongewenst gedrag (naar Gents voorbeeld) bij elk evenement.

Toelichting:

Bij een meldpunt ongewenst gedrag kunnen slachtoffers direct een melding maken, zodat ze steun kunnen krijgen en er actie kan worden ondernomen. Ook vergroot een meldpunt de bewustwording rondom dit thema.

<https://stad.gent/nl/samenleven-welzijn-gezondheid/nieuws-evenementen/gf25-meldpunt-grensoverschrijdend-gedrag-breidt-netwerk-verder-uit>

Pre-advies: neutraal
Toelichting:

De denkrichting in beide amendementen om nadere eisen te stellen aan evenementen is niet verkeerd. De huidige tekst lijkt echter (impliciet) te veronderstellen dat alle evenementen grootschalige en luidruchtige popevenementen op een afgebakende locatie zijn. Dit terwijl een evenement ook een wat grotere buurtBBQ of door de stad verspreid iets als Living Statues kan zijn. Een meldpunt op ieder evenement, groot en klein, lijkt onvoldoende genuanceerd. Het voorstel is zodoende de tekst eerst toe te spitsen op bepaalde evenementen, om van daaruit de ervaringen te evalueren.

AMVP.48	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Alle evenementen veilig, toegankelijk en duurzaam
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	945 (pagina 27)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Evenementen moeten veilig, voor iedereen toegankelijk en duurzaam zijn. Voorbeelden hiervan zijn rolstoelvriendelijke toegang en sanitair, gratis oordopjes voor bezoekers, sfeerbeheer, een meldpunt ongewenst gedrag (naar Gents voorbeeld), statiegeld op bekertjes, borden en bestek, of een minimum deel van het voedselaanbod vega(n) maken. Organisatoren hebben de verantwoordelijkheid en plicht om hieraan mee te werken. Daarom nemen we deze punten als eisen in de vergunningsvoorwaarden op.

Toelichting:

De gemeente geeft vergunningen af voor evenementen. Als je zeker wil weten dat evenementen veilig, voor iedereen toegankelijk en duurzaam zijn, dan moet je dit opnemen in de vergunningsvoorwaarden. Momenteel is het nog te vrijblijvend.
<https://stad.gent/nl/samenleven-welzijn-gezondheid/nieuws-evenementen/gf25-meldpunt-grensoverschrijdend-gedrag-breidt-netwerk-verder-uit>

Pre-advies: neutraal
Toelichting:

De denkrichting in beide amendementen om nadere eisen te stellen aan evenementen is niet verkeerd. De huidige tekst lijkt echter (impliciet) te veronderstellen dat alle evenementen grootschalige en luidruchtige openbare evenementen op een afgebakende locatie zijn. Dit terwijl een evenement ook een wat grotere buurtBBQ of door de stad verspreid iets als Living Statues kan zijn. Een meldpunt op ieder evenement, groot en klein, lijkt onvoldoende genuanceerd. Het voorstel is zodoende de tekst eerst toe te spitsen op bepaalde evenementen, om van daaruit de ervaringen te evalueren.

AMVP.49	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Watertoerisme
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	957-958 (pagina 27)

Huidige tekst:

Meer overnachtingsmogelijkheden. D66 wil ruimte voor extra hotels en B&B's, zodat bezoekers ook bij grote evenementen in de stad of regio kunnen blijven overnachten.

Voorgestelde tekst:

Meer overnachtingsmogelijkheden. D66 wil ruimte voor extra hotels en B&B's, zodat bezoekers ook bij grote evenementen in de stad of regio kunnen blijven overnachten. **Voor pleziervaart op de Rijn willen we meer en betere plekken om in Arnhem te overnachten.**

Toelichting:

Arnhem heeft een geweldige kans om toeristisch uit te breiden, als er goede overnachtingsmogelijkheden zouden zijn. Voor passanten op de Nederrijn is Arnhem een heel logische stopplek. Stroomafwaarts is alleen bij Wageningen en Wijk bij Duurstede enige ruimte. Op de IJssel is de dichtstbijzijnde stopplaats bij Lathum (voor kleine boten) of Doesburg.

Op dit moment hebben we een jachthaven ver van de binnenstad, die bovendien gevaarlijk vanwege de ligging in de monding van de Nieuwe Haven. Bij de werf op Stadsblokken overnachten soms passanten, maar daar is de ruimte, ook na realisatie van de vernieuwing, zeer beperkt. Er liggen kansen als we al onze oevers goed beschouwen, bijvoorbeeld bij de haven van Rijkswaterstaat in de Rosandepolder en in Stadsblokken (ASM) en Meinerswijk (zie ook amendement over watersport).

Pre-advies: Overnemen
Toelichting:

Goede toevoeging.

AMVP.50	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Trolley is Arnhemse Identiteit
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	960 (pagina 27)

Huidige tekst:

We onderzoeken de mogelijkheden van een speciale toeristische (tram)verbinding die de belangrijkste toeristische trekpleisters in Arnhem verbindt.

Voorgestelde tekst:

We onderzoeken de mogelijkheden van een speciale toeristische (trolley-) verbinding die de belangrijkste toeristische trekpleisters in Arnhem verbindt.

Toelichting:

Arnhem is Trolleystad; de enige nog bestaande in Nederland. Gewoon aansluiten bij die techniek sluit goed aan geeft de meeste kans op haalbaarheid.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede toevoeging.

AMVP.51	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Watersport
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	970 (pagina 28)

Huidige tekst:

Recreatie en sport verbinden. D66 wil meer investeren in multifunctionele gebieden waar recreatie en sport samenkomen, zoals parken met sportvelden, speeltuinen en wandel- of fietspaden voor alle leeftijden.

Voorgestelde tekst:

Recreatie en sport verbinden. D66 wil meer investeren in multifunctionele gebieden waar recreatie en sport samenkomen, zoals parken met sportvelden, speeltuinen en wandel- of fietspaden voor alle leeftijden. **We onderzoeken samen met de verenigingen de mogelijkheden om watersport de ruimte te geven op de nevengeul in Meinerswijk.**

Toelichting:

Arnhem kent actieve roei- en zeilverenigingen. Zij maken nu gebruik van de Nieuwe Haven en de Rijn, wat soms gevaarlijke situaties oplevert met de beroepsvaart daar. Met de komst van een nevengeul bij de Plas van Bruil in Meinerswijk, zou er voor hen een kans kunnen ontstaan om veiliger te sporten. In Nijmegen is recent op de Spiegelwaal een vergelijkbare oplossing gerealiseerd.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting:

Goede toevoeging.

AMVP.52	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Meer kampeerplaatsen rondom Arnhem
Indiener(s):	Nevin Dikici
Woordvoerder:	Marjolijn Bragt
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 975 (pagina 28)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
Meer kampeermogelijkheden. We zetten ons in voor extra campingplaatsen aan de randen van de stad en nabij natuurgebieden, zodat recreanten langer kunnen verblijven en Arnhem beter kan inspelen op de groeiende vraag naar betaalbare, groene overnachtingsmogelijkheden.

Toelichting:
Arnhem trekt veel bezoekers dankzij de Veluwe, de Rijn en de rijke cultuurhistorie. Ook groeit de vraag, vooral in combinatie met grotere evenementen (zoals in het Gelredome) en dagjesmensen én toeristen willen vaker langer blijven. Toch ontbreekt er een voldoende aanbod aan betaalbare en laagdrempelige overnachtingsmogelijkheden. Er zijn beperkte overnachtingsmogelijkheden dichtbij de stad en bij trekpleisters, met name voor betaalbare, eenvoudige plekken zoals campings of natuurcampings. Sommige campings zijn rustiek of klein, waardoor ze niet altijd groot genoeg zijn voor piekperiodes; idem voor het aanbod van camperplekken. Extra campingplaatsen maken het mogelijk dat toeristen langer blijven, meer besteden in de stad en Arnhem beter benut als toegangspoort tot de Veluwe en de regio.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Goede toevoeging.

AMVP.53	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Congruentie
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen/schrappen/toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	989 (en 1121) (pagina 29)

Huidige tekst:

“in regel 989 “zorgen we dat er standaard op iedere school een jeugdzorgmedewerker is” en in regel 1121 “streven we naar een jeugdzorgmedewerker op iedere school”

Voorgestelde tekst:

Om drempels te verkleinen en snel te kunnen signaleren en in te kunnen grijpen, streven we naar een jeugdzorgmedewerker op iedere school

Toelichting:

Als we het al moeten herhalen dan wel graag hetzelfde; een formulering vanuit het onderwijs en een formulering vanuit de zorg (aannemende dat we dat zo bedoelen). Het gaat natuurlijk om signaleren en aanpakken.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

Eens dat het congruent moet zijn, maar de voorgestelde tekst zwakt het bedoelde punt heel erg af. Suggestie voor alternatieve tekst: Om drempels te verkleinen en snel te kunnen signaleren en in te kunnen grijpen, zorgen we dat er standaard op iedere school een jeugdzorgmedewerker is.

AMVP.54	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Vapen
Indiener(s):	Edwin Kemers
Woordvoerder:	Edwin Kemers
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1005, 1142, 1148 en 1207 (pagina 29, 34 en 35)

Huidige tekst:
Voorgestelde tekst:

Regel 1005: direct achter “roken” toevoegen “, vaper”

Regel 1142: direct achter “roken” toevoegen “en vaper”

Regel 1148: direct achter “roken” toevoegen “, vaper”

Regel 1207: direct achter bestaande tekst vierde bullit toevoegen:

“Sneltesten voor vapes. Niet alleen constateren we dat met name middelbare scholieren steeds meer vaper, er zit ook steeds vaker synthetische cannabinoïden in (ook wel Spice genoemd). Dit brengt ernstige gezondheidsrisico’s en verslavingsproblemen met zich mee. De meeste vapers weten niet wat ze binnen krijgen, dealers zeggen dat het natuurlijke cannabis is. Daarom willen we dat in ieder geval alle middelbare scholen en de politie de beschikking krijgt over sneltesten voor vapes om voorlichting te geven en om te handhaven.

Toelichting:

Vapen begon redelijk onschuldig als een alternatief voor roken. Dat de nicotine vele malen sterker is dan in rookwaar bleek later. Nu wordt er steeds vaker Spice als vloeistof toegevoegd, waarbij de samenstelling onbekend is. De prijs ligt ongeveer op een derde van natuurlijke cannabis (THC). Mede daardoor is deze drug populair bij gevangenen en daklozen. Bizar dat er nu een derde groep van middelbare scholieren bij komt. In de UK is dit al zo en Nederland volgt snel door uitgekende marketing op slinkse wijze met fruit- en snoepsmaakjes en verkoop via Snapchat.

Spice is tot wel 50 keer krachtiger dan natuurlijke cannabis. Waarbij het haast onmogelijk is om van een joint te komen overlijden zijn er al meerdere mensen overleden aan Spice. Het is ook nog eens net zo verslavend als Heroïne en kent dezelfde ontwenningsverschijnselen. De precieze chemische samenstelling is vaak onbekend, het middel laat zich lastig doseren en gebruikers hebben vaak ernstige bijwerkingen. Bij vaper komen giftige metalen vrij die diep in de longen en daarna in de rest van het lichaam terechtkomen. Dat betekent dat vaper niet alleen schade toebrengt aan de luchtwegen: ook de hersenen en organen kunnen erdoor worden aangetast. De e-liquid, de vloeistof in de vaper, bevat nicotine, die ook schadelijke invloed heeft op de hersenontwikkeling.

Des te ernstig dat deze onomkeerbare schade juist bij middelbare scholieren er voor kan zorgen dat ze er hun hele leven gevolgen van kunnen ondervinden.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

Zowel roken als vaperen moet ontmoedigd worden, daarom eens met de tekstuele wijzigingen en vaperen".

Tekstvoorstel is te lang en heeft geen duidelijke kernboodschap. Om tekst te verbeteren:

Sneltesten voor vapes. Naast dat met name middelbare scholieren meer vaperen, zitten er ook steeds vaker synthetische cannabinoïden in. Dit brengt ernstige gezondheidsrisico's en verslavingsproblemen met zich mee. Daarom willen we dat alle middelbare scholen en de politie de beschikking krijgen over sneltesten voor vapes om voorlichting te geven en om te handhaven

AMVP.55	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Stok achter de deur
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1053 (pagina 30)

Huidige tekst:
geen

Voorgestelde tekst:
Toevoegen: "Als het rijke gebruik niet goed van de grond komt overwegen we mogelijkheden om deze af te dwingen.

Toelichting:
Voor mijn gevoel moet deze stok zeker achter de deur worden geplaatst omdat niet alle schoolbesturen en directeuren (de goede te na gesproken) niet staan te trappelen om hun school (buiten hun uren) voor anderen open te stellen.

Pre-advies: overnemen
Toelichting: Het belang van de school is niet altijd het belang van de stad, dus we vinden het belangrijk dat er inderdaad de ruimte is om dit te kunnen overwegen.

AMVP.56	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Sport en cultuur gratis tot 18 jaar
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1077-1080 (pagina 31)

Huidige tekst:

Toegang tot techniek, sport, kunst en cultuur verrijkt het leven van jongeren en draagt bij aan gelijke kansen.

Toegankelijk voor iedereen. Alle kinderen en jongeren komen in aanraking met techniek, sport, kunst en cultuur.

Voorgestelde tekst:

Toegang tot sport, kunst en cultuur verrijkt het leven van jongeren en draagt bij aan gelijke kansen.

Toegankelijk voor iedereen. Alle kinderen en jongeren komen in aanraking met sport, kunst en cultuur. We onderzoeken mogelijkheden om sport, kunst en cultuur gratis te maken voor iedereen tot 18 jaar.

Toelichting:

1. Dat toegang tot techniek bijdraagt aan gelijke kansen is geen vaststaand feit. Dat is anders voor kunst, cultuur en sport. Daarom 'techniek' schrappen.
2. Jong geleerd is oud gedaan. Als je jong leert om te sporten blijf je dat doen, wat goed is voor de gezondheid. Als je jong in aanraking komt met kunst en cultuur, is het vanzelfsprekender om dat later te blijven bezoeken. Dat is goed voor de persoonlijke ontwikkeling en het empathisch vermogen (en voor de cultuursector). Er zijn echter heel veel kinderen die nooit een museum of theater bezoeken of sporten. Kortingen zijn voor arme gezinnen niet genoeg. Daarom moeten we kijken wat de opties zijn om dit gratis te maken voor iedereen tot 18 jaar. Er zijn verschillende goede voorbeelden in binnen- en buitenland waar we van kunnen leren.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

Het concept verkiezingsprogramma maakt al duidelijk dat alle kinderen en jongeren in aanraking komen met techniek, sport, kunst en cultuur. Niet duidelijk welk probleem wordt geadresseerd met dit amendement. Zorg om betaalbaarheid.

AMVP.57	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Zwemonderwijs is ook onderwijs
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1080 (pagina 31)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
Zwemonderwijs is ook onderwijs. Leren zwemmen is net zo vanzelfsprekend als leren fietsen, tellen en lezen. Bovendien is zwemmen gezond. Daarom voeren we schoolzwemmen weer in.

Toelichting:
In een waterland als Nederland is het ondenkbaar dat mensen niet kunnen zwemmen. Toch verdubbelde de afgelopen jaren het aantal kinderen zonder zwemdiploma. Voor veel ouders is zwemles voor hun kinderen te duur, en bij nieuwkomers zit het nog niet zo in hun systeem. Kunnen zwemmen is van levensbelang en een basisvaardigheid. Basisvaardigheden leer je op school. Daarom voeren (in lijn met het landelijke verkiezingsprogramma) we het schoolzwemmen weer in. Andere gemeenten laten zien dat dit goed uitvoerbaar is. Zie ook Arjen Lubach over schoolzwemmen (04.09.2025) https://www.youtube.com/watch?v=_8kt3IRalcQ

Pre-advies: overnemen
Toelichting: We voorzien nog wat hobbels in de uitvoering, maar dit is een mooie stip op de horizon, draagt bij aan meer lichaamsbeweging en ook zwemveiligheid

AMVP.58	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Arnhem Sportkaart voor alle Arnhemmers
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1187 (pagina 35)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

We maken de Arnhem Sportkaart beschikbaar voor alle Arnhemmers.

Toelichting:

Met de Arnhem Sportkaart kun je voor €50/maand (of minder als je studeert) sporten in heel Arnhem. Momenteel kun je alleen een Arnhem Sportkaart krijgen als je werkgever deze optie biedt, je student bent, of als je zzp'er bent. De Arnhem Sportkaart moet voor iedere Arnhemmer beschikbaar zijn. Zodat iedere Arnhemmer betaalbaar kan sporten in de eigen stad.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

Sympathiek idee, maar sterke zorgen over doelmatigheid (welk probleem lost dit nu op en profiteren de juiste mensen hiervan) en betaalbaarheid

AMVP.59	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Keuze en prioriteiten in zorg
Indiener(s):	Mattijs Loor, Carolien Zwijnepoel
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1124 (pagina 36)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Keuzes en prioriteiten. We staan voor de uitdaging om met een beperkt aantal mensen aan steeds meer mensen zorg te bieden. Dat betekent dat we keuzes moeten maken. We kiezen ervoor om prioriteit te geven aan die mensen die zorg en ondersteuning het hardste nodig hebben. Om de vraag naar ondersteuning af te remmen, voeren we, bijvoorbeeld voor huishoudelijke hulp, inkomensafhankelijke eigen bijdrages in zodra dat wettelijk kan.

Toelichting:

Op dit moment is de zorgvraag al groter dan wat we kunnen leveren. Daarom stelt de gemeente prioriteiten. Dat zullen we in de toekomst nog meer moeten doen.
Op dit moment geldt volgens de wet nog het ‘abonnementstarief’: een lage vaste eigen bijdrage per maand voor alle zorg en ondersteuning, ongeacht je inkomen of persoonlijke situatie. Er is wetgeving in voorbereiding om inkomensafhankelijke eigen bijdrages voor gemeentes mogelijk te maken. Daarmee kunnen we voorkomen dat mensen een beroep doen op de gemeente voor ondersteuning die zij eerder zelf betaalden, maar die onder het abonnementstarief te voordelig werd via de gemeente.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

Met de druk op de zorg is dit een goede en belangrijke aanvulling, waarbij de woorden “zodra dit wettelijk kan” wel essentieel zijn in de voorgestelde tekst en context.

AMVP.60	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Beperken ongezond aanbod
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1152-1153 (pagina 34)

Huidige tekst:

Gezonde openbare ruimte. We maken de openbare ruimte uitnodigend en gezond, zoals eerder in Park Presikhaaf.

Voorgestelde tekst:

Gezonde openbare ruimte. We **beperken ongezond aanbod en** maken de openbare ruimte uitnodigend en gezond, zoals eerder in Park Presikhaaf.

Toelichting:

Gezondheidsverschillen zijn zichtbaar op kaarten. In bepaalde wijken wonen armere mensen en die zijn eerder ziek en leven gemiddeld 7 jaar korter. In die wijken is het ongezonde aanbod (fastfood, shisha lounges) significant hoger dan in andere wijken, waar rijkere mensen wonen. Omdat iedereen recht heeft op een gezond leven, moeten we de openbare ruimte dus inderdaad uitnodigender en gezonder maken, en dat doe je o.a. door het ongezonde aanbod te beperken.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

De tekst geeft een goede aanscherping van het onderwerp

AMVP.61	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Productiewijze van voedsel is ook een keuze
Indiener(s):	Mariska van Schaik
Woordvoerder:	Mariska van Schaik
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1169 (pagina 34)

Huidige tekst:

Een eetomgeving die gezonde keuzes de makkelijke keuze maakt

Voorgestelde tekst:

Een eetomgeving die **duurzame en** gezonde keuzes de makkelijke keuze maakt

Toelichting:

Ook voedselproductie heeft invloed op de leefomgeving. Gezonde keuzes heeft een associatie met consumptie en dekt de volledige lading niet.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede aanvulling die het punt versterkt

AMVP.62	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Ook voedselproductie heeft invloed op een gezonde leefomgeving
Indiener(s):	Mariska van Schaik
Woordvoerder:	Mariska van Schaik
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1169 (pagina 34)

Huidige tekst:

Een eetomgeving die gezonde keuzes de makkelijke keuze maakt

Voorgestelde tekst:

Een voedselomgeving die gezonde keuzes de makkelijke keuze maakt

Toelichting:

Ook voedselproductie heeft invloed op de leefomgeving. Eetomgeving heeft een associatie met consumptie en dekt de volledige lading niet.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede aanvulling die het punt versterkt

AMVP.63	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Vergeet het schoolfruit niet
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1176-1178 (pagina 34)

Huidige tekst:

Gezonde scholen. We stimuleren gezonde, gratis schoolmaaltijden, bewegingsruimte, veilige schoolroutes, en door het RIVM erkende interventieprogramma's om een gezonde leefstijl te stimuleren.

Voorgestelde tekst:

Gezonde scholen. We stimuleren gezonde, gratis schoolmaaltijden **en schoolfruit**, bewegingsruimte, veilige schoolroutes, en door het RIVM erkende interventieprogramma's om een gezonde leefstijl te stimuleren.

Toelichting:

Lijkt me een goede toevoeging om meer dan alleen 1 maaltijd te bieden.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

De tekst geeft een extra relevant voorbeeld als aanvulling

AMVP.64	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Stadslandbouw is onderdeel van een gezonde leefomgeving
Indiener(s):	Mariska van Schaik
Woordvoerder:	Mariska van Schaik
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen/schrappen/toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1178 (pagina 34)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Bekend met voedselproductie. Stadslandbouw en een duurzame voedselketen dragen bij aan een gezonde leefomgeving. D66 wil de huidige kleinschalige stedelijke projecten voor stadslandbouw, vaak in combinatie met zorg en participatie, uitbreiden. Nieuwe initiatieven vanuit inwoners en maatschappelijke organisaties willen we ondersteunen. We vinden het versterken van de verbinding tussen voedselproductie en inwoners belangrijk, zodat iedereen begrijpt waar ons voedsel vandaan komt en bewuste keuzes kan maken.

Toelichting:

Initiatieven op het gebied van (stads)landbouw en een duurzame voedselketen dragen bij aan een groene, klimaatadaptieve, circulaire, sociale, inclusieve en bruisende stad met een gezonde woon-, werk- en leefomgeving.

In tegenstelling tot het voorgaande verkiezingsprogramma wordt stadslandbouw niet benoemd.

In maart 2025 is *Arnhemse Kost - Een visie op (stads)landbouw en voedsel 2025-2035* vastgesteld. D66 heeft voor gestemd. Een logisch gevolg om de uitvoering ook op te nemen in het verkiezingsprogramma.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede en gebalanceerde tekst, waarbij het heel mooi is dat stadslandbouw niet alleen is om te weten waar het voedsel vandaan komt, maar ook een sociale functie heeft.

AMVP.65	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Geen gelukkige formulering
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1184 (pagina 35)

Huidige tekst:

Wij steunen sportverenigingen en sportinitiatieven en grijpen als gemeente tijdig in wanneer verenigingen vastlopen in contacten met het Sportbedrijf.

Voorgestelde tekst:

Wij steunen sportverenigingen en sportinitiatieven ook met het sportbedrijf; zo nodig brengen wij partijen bij elkaar om in gezamenlijkheid voor problemen oplossingen te vinden.

Toelichting:

De voorgestelde tekst plaatst mijns inziens het sportbedrijf op voorhand te veel in een verdacht makende positie. Dat moet vast ook wat neutraler kunnen.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Betere en meer diplomatieke verwoording, zonder de kern van de boodschap te verliezen.

AMVP.66	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Sporten toegankelijk voor iedereen
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1187-1192 (pagina 35)

Huidige tekst:

- Sporten in de natuur. We stimuleren sporten in de natuur, bijvoorbeeld door het aanleggen van nieuwe buitensporttoestellen, hardlooproutes, speeltuinen, basketbalvelden, beweegparcoursen met natuurlijke elementen en watertappunten.
- Goede sport- en speelplekken. We zorgen voor goed onderhoud en veilige, aantrekkelijke sport- en speelplekken in de openbare ruimte, zodat iedereen er met plezier gebruik van kan maken.

Voorgestelde tekst:

- Sporten in de natuur. We stimuleren sporten in de natuur, bijvoorbeeld door het aanleggen van nieuwe **toegankelijke** buitensporttoestellen, hardlooproutes, speeltuinen, basketbalvelden, beweegparcoursen met natuurlijke elementen en watertappunten.
- Goede **toegankelijke** sport- en speelplekken. We zorgen voor goed onderhoud en veilige, aantrekkelijke en **toegankelijke** sport- en speelplekken in de openbare ruimte, zodat iedereen er met plezier gebruik van kan maken.

Toelichting:

Ook mensen met een beperking moeten (buiten) kunnen sporten.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

De aanvulling van "toegankelijk" maakt het beleidspunt meer inclusief.

AMVP.67	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Vergeet de zwemlessen niet
Indiener(s):	Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Alexander van den Berg / Marjolijn Bragt
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1193 (pagina 35)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Zwemlessen. We willen dat alle Arnhemse kinderen een zwemdiploma halen. Zwemlessen moeten voor iedereen betaalbaar zijn en moeten in meerdere talen worden gepromoot.

Toelichting:

Vergeleken met het vorige verkiezingsprogramma is de zin over zwemlessen verdwenen. Ik voeg daarom een nieuwe bullet toe onder 'Sport en bewegen'. Deze is nodig: sinds corona is het aantal kinderen zonder zwemdiploma verdubbeld. Elk jaar verdrinken ongeveer 80 kinderen. Met name kinderen met een niet-westerse achtergrond of kinderen die in armoede opgroeien hebben een veel hogere kans op verdrinking. De gemeente moet daarom aandacht blijven houden aan zwemveiligheid.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

zie ook amendement 57

AMVP.68	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Aanpassen aan actualiteit
Indiener(s):	Hans de Vroome
Woordvoerder:	Hans de Vroome
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1196 (pagina 35)

Huidige tekst:

We staan als gemeente positief tegenover een terugkeer van Vitesse naar het betaald voetbal.

Voorgestelde tekst:

We zijn blij met de terugkeer van Vitesse in het betaald voetbal. Graag willen we weer met Vitesse invulling geven aan de activiteiten van Vitesse Maatschappelijk betrokken.

Toelichting:

Sympathiek houden!

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

De tekst sluit beter aan bij de actualiteit

AMVP.69	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Stimuleren stoppen met roken
Indiener(s):	Patrick van Iperen, Marjolijn Bragt en Susan van Ommen
Woordvoerder:	Patrick van Iperen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na regel 1207 (pagina 35)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
Stoppen met roken en vaperen. We stimuleren jongeren en volwassenen om te stoppen met roken en vaperen. Hiervoor informeren we ze actief over de mogelijkheden voor ondersteuning bij het stoppen met roken en vaperen.

Toelichting:
Het bereiken van een rookvrije generatie bestaat naast het realiseren van rookvrije omgevingen en het voorkomen dat mensen starten met roken/vaperen ook uit stoppen met roken/vaperen. Begeleiding maakt de kans op stoppen met roken/vaperen groter. En iedere stopper draagt bij aan een rookvrije omgeving voor anderen. De gemeente en haar samenwerkingspartners kunnen hierin een rol spelen door te informeren over en actief te verwijzen naar de stoppen met roken en vaperen begeleiding. Daarnaast kunnen de gemeente en samenwerkingspartners een rookbeleid opstellen waarin zij begeleiding bij het stoppen met roken/vaperen stimuleren voor hun werknemers.

Pre-advies: overnemen
Toelichting: Deze tekst vult een ontbrekende, maar belangrijke interventie aan, namelijk hulp bij stoppen met roken / vaperen

AMVP.70	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Alcohol- en drugspreventie voor een gezonde toekomst
Indiener(s):	Patrick van Iperen, Marjolijn Bragt en Susan van Ommen
Woordvoerder:	Patrick van Iperen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1207 (pagina 35)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:
Een realistisch alcohol- en drugspreventiebeleid

We stimuleren dat iedereen verantwoord omgaat met alcohol- en drugsgebruik, om gezondheidsproblemen te voorkomen. Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren willen we voorkomen. Hiervoor stellen we een preventie- en handavingsplan alcohol en drugs op, in nauw overleg met de scholen en bijvoorbeeld IrisZorg. Tegelijk zetten we in op een gezonde en fysieke sociale omgeving die zorgt voor een meer verantwoord alcohol- en druggebruik. We zetten in op het beperken van reclames voor alcohol en stimuleren het aanbieden van alcoholvrije varianten. Voor mensen die alcohol of drugs gebruiken zetten we in op schadebeperking. Dit doen we door het geven van betrouwbare informatie, het mogelijk maken om drugs te testen en eerste hulp bij incidenten met alcohol en drugs.

Toelichting:

We zijn realistisch. De meerderheid van de volwassen Arnhemmers drinkt alcohol. En een deel van de (jong)volwassen Arnhemmers gebruikt ook drugs. In het hoofdstuk 'Een veilige stad' staat dan ook dat we willen inzetten op een realistisch drugsbeleid door middel van regulatie, net als bij tabak en alcohol. Bij regulatie hoort een realistische alcohol- en drugspreventiebeleid. Dat ontbreekt nu nog in het verkiezingsprogramma. Met een realistisch alcohol- en drugspreventiebeleid zetten we in op het voorkomen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. Bijvoorbeeld omdat het drinken van alcohol voor je 18e slecht is voor de ontwikkeling van de hersenen*. En zetten we ons in om de gezondheidsschade bij mensen die alcohol drinken en/of drugs gebruiken te beperken.

* <https://www.nix18.nl/de-voordelen-van-nix18>

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Goede aanvulling VP

AMVP.71	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Mentaal sterk
Indiener(s):	Patrick van Iperen
Woordvoerder:	Patrick van Iperen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1207 (pagina 35)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:
Mentaal sterk:

Mentale gezondheid verdient net zo veel aandacht als fysieke gezondheid, maar staat steeds meer onder druk. Met name jongvolwassenen (16-25 jaar) ervaren stress, prestatiedruk en minder goede mentale gezondheid. We nemen de mentale gezondheid mee in het beleid van de gemeente en stimuleren scholen en werkgevers om mentale gezondheid op school of de werkvloer integraal aan te pakken. Ook zorgen we voor toegankelijke informatie waar Arnhemmers terecht kunnen voor laagdrempelige hulp. Bijvoorbeeld over hoe ze naasten kunnen steunen bij mentale problemen. Door in te zetten op preventie en laagdrempelige ondersteuning, werken we aan een mentaal gezonde samenleving.

Toelichting:

Mentale gezondheid verdient net zo veel aandacht als fysieke gezondheid, maar staat steeds meer onder druk. Jongvolwassenen scoren op prestatiedruk, stress en andere mentale klachten slechter dan in de rest van de regio of Nederland*. In het verkiezingsprogramma zeggen we nu dat we in (ver)nieuw(d) preventieakkoord wel aandacht geven aan mentale gezondheid, maar verder nog niets. Terwijl andere thema's als een gezonde voedselomgeving en een rookvrije stad wel zijn uitgewerkt in wat we willen dat de gemeente gaat doen. Voor een minstens net zo'n belangrijk thema als mentale gezondheid is dat wat weinig. En de gemeente heeft wel een (faciliterende) rol als het gaat om het versterken van de mentale gezondheid. Daarom dit amendement.

* [https://incijfers.ggdgm.nl/documents/Jongvolwassenen-\(16-25-jaar\)](https://incijfers.ggdgm.nl/documents/Jongvolwassenen-(16-25-jaar))

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Goede aanvulling VP

AMVP.72	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Ook onze ouderen tellen mee
Indiener(s):	Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Alexander van den Berg / Marjolijn Bragt
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1228 (pagina 36-37)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Prettig en vitaal oud worden. Het aantal senioren neemt rap toe. We verwachten dat zij zo lang mogelijk thuis blijven wonen. D66 zet in op een sterke sociale basis in en rond hun wijk. We stimuleren een omgeving waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten en helpen. Preventie staat voorop, maar uiteraard is er zorg voor wie het echt nodig heeft.

Toelichting:

Ouderen vormen een grote doelgroep in Arnhem en bovendien een groeiende groep. Dan is het toch bijzonder dat ze in het hoofdstuk zorg & welzijn niet voorkomen. De (dubbele) vergrijzing vormt een van de grootste maatschappelijke uitdagingen van deze tijd. We hebben niet zoveel mensen om in de zorg te werken en moeten de zorg betaalbaar en beschikbaar houden. Ik wil daarom graag een bullet hierover toevoegen. Dat past bij de 'zorg-dichtbij en eigen regie' paragraaf.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Inderdaad onderbelicht. Dit is een actuele en goede aanvulling in lijn met de algemene uitgangspunten van het concept verkiezingsprogramma (preventie, elkaar helpen, samenwerking)

AMVP.73	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Dementievriendelijke gemeente
Indiener(s):	Mattijs Loor, Carolien Zwijnepoel
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1232 (pagina 36)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
Dementievriendelijke gemeente. Doordat mensen langer zelfstandig thuis wonen, leven in onze wijken steeds meer mensen met vormen van dementie. In de inrichting van onze openbare ruimte, het aanbod aan laagdrempelige activiteiten en ontmoetingsplekken en het handelen van de gemeente en verbonden organisaties houden we meer rekening met hen. We organiseren de ondersteuning nabij en flexibel, passend bij de wisselende vraag van deze inwoners en hun mantelzorgers.

Toelichting:
Officieel is Arnhem al een 'dementievriendelijke gemeente', maar dit leidt nog te weinig tot praktische verbeteringen. Het is vooral een beleidsstempeltje. Het is belangrijk dat de gemeente zelf, maar ook sociale wijkteams en maatschappelijke organisaties, meer kennis en vaardigheden ontwikkelen over het omgaan met deze inwoners. Hun ondersteuningsvraag is heel wisselend, en daar zijn we op dit moment niet goed op ingesteld. Zie ook amendement over respijtzorg.

Pre-advies: overnemen
Toelichting: Goede suggestie en belangrijk om onder de aandacht te blijven brengen

AMVP.74	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Echte innovatie in de zorg
Indiener(s):	Suzan Kemperman en Patrick van Iperen
Woordvoerder:	Suzan Kemperman of Patrick van Iperen
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1242 – 1244 (pagina 36)

Huidige tekst:

Innovatieve oplossingen. We stimuleren slimme, nieuwe hulpmiddelen en technologie in de zorg, zoals bewegingssensoren, zorg op afstand, elektronische hulpmiddelen, e health en bedsensoren.

Voorgestelde tekst:

Innovatieve oplossingen. We stimuleren slimme, nieuwe hulpmiddelen en technologie in de zorg, zoals het **spraakgestuurd rapporteren, het gebruik van kunstmatige intelligentie en data-analyse voor gepersonaliseerde zorg**, zorg op afstand, elektronische hulpmiddelen en andere e-health oplossingen.

Toelichting:

Bewegingssensoren en bedsensoren worden al langer dan 10 jaar ingezet in de zorg. De indieners zien dat niet als innovatieve oplossingen, maar reeds bestaande hulpmiddelen. Daarom stellen we voor de tekst te wijzigen naar meer moderne innovatieve oplossingen voor een toekomstbestendige zorg.

Pre-advies: overnemen

Toelichting:

Tekst sluit beter aan bij de actualiteit en geeft betere voorbeelden

AMVP.75	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Respijtzorg
Indiener(s):	Mattijs Loor, Carolien Zwijnepoel
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1264 (pagina 37)

Huidige tekst:

Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn onmisbaar. D66 wil hen goed ondersteunen, zodat zij hun belangrijke werk kunnen blijven doen.

Voorgestelde tekst:

Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn onmisbaar. D66 wil hen goed ondersteunen, zodat zij hun belangrijke werk kunnen blijven doen. **We vergroten het aanbod aan 'respijtzorg': professionele zorg die tijdelijk de mantelzorger ontlast. Dit kan onder andere in de vorm van begeleiding thuis, extra dagbesteding en of logeeropvang.**

Toelichting:

Er is respijtzorg in Arnhem, maar het aanbod is zeer beperkt. Vaak wordt het pas ingezet als een mantelzorger de wanhoop nabij is (en de juiste ingangen weet te vinden). Het wordt alleen in uitzonderingssituaties actief aangeboden. Er zijn mantelzorgers die nooit vrij zijn van zorgtaken. Voor hen geen weekend weg of vakantie. Als we onze steeds grotere groep mantelzorgers op de been willen houden, is een uitgebreider en toegankelijker aanbod van deze ondersteuning nodig.

Pre-advies: ontraden
Toelichting:

Oorspronkelijke tekst is breder geformuleerd

AMVP.76	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Gratis kluisjes voor daklozen
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1277 (pagina 37)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

We stellen – naar Gents voorbeeld - gratis kluisjes beschikbaar voor daklozen, zodat zij hun spullen en belangrijke documenten veilig kunnen opbergen.

Toelichting:

Daklozen hebben geen huis, maar wel spullen. Kleding, slaapzak, paspoort, foto's, etc. Die spullen moeten ze altijd met zich meeslepen en het risico bestaat dat deze spullen gestolen worden. We stellen gratis kluisjes beschikbaar zodat zij daar hun spullen veilig kunnen opbergen.
<https://www.metweiniggeld.be/lockers>

Pre-advies: neutraal**Toelichting:**

Er zijn zowel positieve (maakt leven op straat draaglijker) als negatieve ervaringen (overlast) met het Gentse voorbeeld. Aandachtspunt: In het concept verkiezingsprogramma benadrukken we dat het juist belangrijk is om structurele oplossingen voor opvang van daklozen na te streven.

AMVP.77	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Vereenvoudigen armoederegelingen
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1295 (pagina 38)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Vereenvoudigen armoederegelingen. We willen het grote aantal verschillende armoederegelingen in Arnhem verkleinen. Ons uitgangspunt is dat ondersteuning wordt aangeboden, niet aangevraagd. We richten de regelingen die er zijn zo in, dat ze zoveel mogelijk uitgaan van het werkelijke besteedbaar inkomen in een huishouden. Zo zorgen we dat onze ondersteuning daar terecht komt waar het het hardste nodig is.

Toelichting:

Door de wildgroei aan armoederegelingen in Arnhem is de afgelopen jaren de armoedeval vergroot. Er is veel ondersteuning voor allerlei groepen tot 120% van het sociaal minimum, maar geen ondersteuning voor groepen daarboven met een lager besteedbaar inkomen. Bijvoorbeeld gezinnen met een iets hoger inkomen en twee schoolgaande kinderen, kunnen volgens recente NIBUD-gegevens over Arnhem niet of nauwelijks rondkomen. Ook onder zelfstandig wonende jongeren bestaan groepen die niet voor ondersteuning in aanmerking komen, maar ook niet kunnen rondkomen. Onze armoederegelingen moeten daarom veel meer recht gaan doen aan de werkelijke inkomensproblemen die er zijn.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

De aanvullende tekst past goed bij een van de algemene uitgangspunten van het concept verkiezingsprogramma om het aantal regelingen te beperken. Het brengt een aanvullend punt in over hoe mensen in armoede beter geholpen kunnen worden.

AMVP.78	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Ook een fysiek alternatief aanbieden
Indiener(s):	Alexander van den Berg
Woordvoerder:	Alexander van den Berg
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1337 (pagina 39)

Huidige tekst:

Dan kun je de gemeente bellen voor een echt antwoord, niet alleen mailen of een app gebruiken.

Voorgestelde tekst:

Dan kun je de gemeente bellen voor een echt antwoord, niet alleen mailen of een app gebruiken. **Hierbij is een fysieke vorm van dienstverlening ook altijd mogelijk.**

Toelichting:

Een deel van de Arnhemmers is minder digitaalvaardig. Hier vragen wij net als in het vorige verkiezingsprogramma terecht aandacht voor. Alleen biedt het huidige programma minder alternatieven dan de vorige. Door -indien gewenst- een fysiek kanaal aan te bieden, versterken we de toegankelijkheid en voorkomen we uitsluiting. Dit is ook in lijn met de door D66 geamendeerde dienstverleningsvisie. Qua toegankelijke dienstverlening mogen we er niet op achteruitgaan!

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede suggestie, maakt de tekst ook beter in lijn met eerdere tekst over toegankelijkheid bij zorg en hulpverlening.

AMVP.79	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Arnhem regenbooghoofdstad van het oosten
Indiener(s):	Patrick van Iperen, Alexander van den Berg, Suzan Kemperman-van Beurden en Susan van Ommen
Woordvoerder:	Patrick van Iperen
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1355-1360 (pagina 39 – 40)

Huidige tekst:

Huidige tekst verwijderen

Arnhem Regenboogstad. Nog steeds kun je als lhbtq+-persoon in Arnhem nog niet altijd en overal jezelf zijn. D66 wil ook voor de komende periode een Regenboogagenda opstellen met haar partners. D66 wil blijven investeren in zichtbaarheid, acceptatie en veiligheid van lhbtq+-personen in de hele stad. We zetten ons in voor een succesvolle editie van Roze Zaterdag in Arnhem in 2027 en ondersteunen netwerken van leerlingen die zorgen voor een veilige schoolomgeving, zogenoemde GSA's.

Voorgestelde tekst:

Nieuw kopje en tekst eronder toevoegen

Paginnummer: 39 - 40

Regelnummer: na 1367

Doel: toevoegen van tekst

Arnhem als regenbooghoofdstad van het Oosten. D66 zet in op acceptatie, veiligheid en vrijheid voor alle lhbtq+ personen in Arnhem. We accepteren geen geweld en andere vormen van intimidatie. We grijpen Roze zaterdag 2027, die onze stad mag organiseren, aan om Arnhem als regenbooghoofdstad van het oosten op de kaart te zetten. Voor de komende vier jaar stellen we met het COC Midden-Gelderland, lhbtq+ personen en andere lhbtq+ organisaties een nieuwe Regenboogagenda. In die agenda is de ambitie van D66:

- **Positieve aandacht voor seksuele- en genderdiversiteit.** Alle scholen in Arnhem besteden op een positieve aandacht aan seksuele- en genderdiversiteit. De gemeente steunt netwerken van leerlingen die zorgen voor een veilige schoolomgeving voor iedereen (Gender and Sexuality Alliances of GSA'.
- **0 nieuwe HIV-infecties,** We zorgen dat PrEP-zorg in Arnhem gratis is. Ook zetten we ons in voor de maatschappelijke acceptatie en het tegengaan van uitsluiting van personen met HIV.
- **Inclusieve omgevingen voor lhbtq+ personen.** Met werkgevers, sportverenigingen en zorgorganisaties zetten we ons in voor een inclusieve omgeving. Bijvoorbeeld door zorg- en welzijnsorganisaties te stimuleren het Roze loper in de zorg keurmerk te behalen.
- **Zichtbaarheid van lhbtq+ personen.** We stimuleren de zichtbaarheid van lhbtq+ personen door bijvoorbeeld het hijsen van de regenboogvlag en het goed onderhouden van het regenboogzebrapad.

Toelichting:

D66 staat voor vrijheid en veiligheid van iedereen. En D66 is altijd koploper geweest in het opkomen voor de rechten, de vrijheid en de veiligheid van lhbtq+-personen. In het

huidige verkiezingsprogramma is de aandacht voor deze doelgroep te beperkt. En ook niet volledig wanneer je kijkt naar de inzet van de afgelopen jaren door diverse D66 raadsleden. De indieners willen dat D66 deze lijn de komende jaren tenminste voortzet. En het liefst uitbouwt met een echte ambitie: dé regenbooghoofdstad van het oosten worden. Omdat we in de maatschappij zien dat de acceptatie van lhbtq+ personen onder druk staat*, vinden wij het extra nodig om hier aandacht aan te besteden in het verkiezingsprogramma. Voor het verbeteren van de emancipatie van lhbtq+ personen en als basis voor onze gezamenlijke regenboogagenda maken we gebruik van de [checklist van COC Midden-Gelderland voor verkiezingsprogramma's](#). De onderdelen die in Arnhem nog niet goed geregeld zijn willen de indieners laten terugkomen in de Regenboogagenda voor de komende vier jaar. Zodat we die alsnog kunnen realiseren.

*<https://vizieroost.nl/wp-content/uploads/2024/05/Deelmonitor-lhbtq-gemeente-Arnhem-2023-2024.pdf> voor Arnhem. En <https://eenvandaag.avrotros.nl/opiniepanel/uitslagen/acceptatie-lhbt-op-dieptepunt-minder-dan-de-helft-van-de-gemeenschap-vindt-dat-het-goed-gaat-151443> voor heel Nederland.

Pre-advies: overnemen

Toelichting:

gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Goede aanvulling VP

AMVP.80	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Geen veroordeling zonder rechter
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1424 (pagina 42)

Huidige tekst:

-

Voorgestelde tekst:

Geen veroordeling zonder rechter. Een burgemeester heeft steeds verder gaande bevoegdheden om maatregelen te nemen bij vermeende criminele activiteiten. Door de impact van die maatregelen, bijvoorbeeld het sluiten van een bedrijf, is de straf feitelijk al voltrokken voordat een rechter hierover heeft kunnen oordelen. We kaderen deze bevoegdheden van de burgemeester zoveel mogelijk in en waarborgen de mogelijkheid van inwoners en ondernemers om effectief bezwaar te maken als zij ten onrechte worden aangepakt.

Toelichting:

Bij veel verschillende misstanden heeft een burgemeester, in het belang van openbare orde en veiligheid, de bevoegdheid om dwangsommen op te leggen of panden te sluiten. Het is van belang dat dan altijd aantoonbaar is dat er daadwerkelijk een urgent risico is voor de openbare orde, de veiligheid of de volksgezondheid. Een dergelijke 'straf' vindt immers zonder tussenkomst van de rechter plaats. Regelmatig worden burgemeesters achteraf door een rechter teruggefloten, maar vaak zijn dan de gevolgen voor de ondernemer of inwoner al enorm. Bedrijven gaan failliet, medewerkers raken hun baan kwijt. Daarom is het belangrijk dat we als D66 strikte voorwaarden blijven stellen aan deze burgemeestersbevoegdheden, als we de kans krijgen.

Pre-advies: ontraden**Toelichting:**

De tekst is te breed en raakt in wezen het stelsel van bestuurlijke handhaving in de volle breedte. We kunnen er van alles van vinden dat steeds meer bestuursrechtelijk en minder strafrechtelijk wordt afgewikkeld, maar dat is meer een landelijk (wetgevings)vraagstuk dan een lokale vraagstuk. In het bestuursrechtelijke stelsel bestaat bovendien de mogelijkheid voor bezwaar reeds en kan met een voorlopige voorziening snel een rechterlijk oordeel worden verkregen.

AMVP.81	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Geen lijstje maar goede aanpak
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen / wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1424, 1430-1432

Huidige tekst:

Uit de top 10 criminaliteit. Arnhem scoort op dit moment te hoog op criminaliteit. Met slimme structurele maatregelen, waarbij we leren van andere grote steden, verdwijnen we uit de top 10. Denk hierbij aan de Top600 aanpak uit Amsterdam.

Voorgestelde tekst:

Toe te voegen na regel 1424:

En regel 1430-1432 te wijzigen in:

Uit de top 10 criminaliteit. Arnhem scoort op dit moment te hoog op criminaliteit. Met slimme structurele preventieve en repressieve maatregelen willen we uit de top 10. We versterken onze bestaande aanpak in de wijken vanuit de landelijke programma's Preventie met Gezag en Veilig In en Om School en houden deze langdurig vol. Door specialistisch jongerenwerk, zoals sportinterventie 'Alleen Jij Bepaalt' in te zetten voor jongeren die volgens politie of onderwijs een verhoogd risico hebben op een criminele toekomst, gaan we de verleidingen van een criminele toekomst tegen en helpen we jongeren na een jeugdstraf succesvol terug te keren in de samenleving.

Toelichting:

De Arnhemse fractie heeft zich altijd verzet tegen iedere aanpak die verwijst naar de Top600-aanpak. Uit onderzoek is gebleken dat die aanpak stigmatiserend werkt én dat de aanvankelijke lijst om onjuiste gronden was samengesteld. Tegelijkertijd hebben we in Arnhem veel bewezen effectieve programma's in deze richting lopen en kunnen we daar nog meer mee doen.

Pre-advies: ontraden
Toelichting:

Het nieuwe tekstvoorstel is heel specialistisch

AMVP.82	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Geen loterij voor coffeeshops
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1484 (pagina 43)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
In Arnhem hebben we al tientallen jaren dezelfde coffeeshophouders, waar goed contact mee is. Dat is belangrijk voor de veiligheid. Door een beleidswijziging zijn enkele jaren geleden een maximumtermijn en een lotingsysteem ingesteld voor de vergunningen. Vanaf 2027 worden alleen nog maar tijdelijke vergunningen voor coffeeshops uitgegeven via een loting. Dat is een groot risico voor de veiligheid en daarom schaffen we de loterij voor tijdelijke coffeshopvergunningen af.

Toelichting:
Toen we het uitsterfbeleid voor coffeeshops hebben afgeschaft, heeft de toenmalige burgemeester een maximumvergunningstermijn van 6 jaar en een lotingsysteem ingesteld. Argument hiervoor was dat het gaat om schaarse vergunningen. Het is echter niet verplicht om een vergunningen tijdelijk te maken of een lotingsysteem te hebben. Een meerderheid van de gemeenteraad was hier destijds ook tegen, maar de burgemeester heeft toen toch gedaan wat die zelf wilde. Met een tijdelijke vergunning moet in korte tijd geld worden verdiend, met nieuwe shophouders weet je niet wat je in huis haalt, en als een aanvrager niet door de BIBOB-screening komt betekent dat een coffeeshop minder (en dus meer overlast). Allemaal risico's voor de veiligheid. Met de huidige shophouders is al jarenlang een goede relatie en weet je dat eea veilig gebeurt. Dat willen we zo houden en daarom schaffen we het lotingsysteem en de tijdelijke vergunningen af.

Pre-advies: neutraal
Toelichting: veiligheid kan onderdeel vergunning zijn, aan de leden hoe dit onderwerp te ondervangen

AMVP.83	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Betrek sekswerkers bij beleid!
Indiener(s):	Suzan Kemperman
Woordvoerder:	Suzan Kemperman
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen van de tekst
Betreft regelnummer:	1485 (pagina 43)

Huidige tekst:

Decriminaliseren sekswerk

D66 ziet sekswerk als werk. Criminaliseren en stigmatiseren van sekswerk leidt tot misstanden en werkt mensenhandel in de hand. We werken daarom aan een nieuw en vooruitstrevend beleid.

- Nieuw sekswerkbeleid. We werken aan een nieuw sekswerkbeleid dat zich richt op het verminderen van het stigma en het decriminaliseren van sekswerk.
- Thuissekswerk. We onderzoeken of we thuissekswerk op een veilige manier mogelijk kunnen maken. Dit vraagt om een zorgvuldig proces. Daarbij leren we van gemeenten waar dit al is toegestaan, zoals Utrecht en Tilburg. We actualiseren daarvoor de APV.

Voorgestelde tekst:

Decriminaliseren sekswerk

D66 ziet sekswerk als werk. Criminaliseren en stigmatiseren van sekswerk leidt tot misstanden en werkt mensenhandel in de hand. We werken daarom aan een nieuw en vooruitstrevend beleid:

- Nieuw sekswerkbeleid. We werken aan een nieuw sekswerkbeleid dat zich richt op het verminderen van het stigma en het decriminaliseren van sekswerk. Bij het opstellen van het beleid worden sekswerkers actief betrokken en zetten we ons ook actief in richting de rijksoverheid om het bestaand beleid hierop aan te scherpen.
- Thuissekswerk: De gemeente realiseert meer veilige werkplekken voor sekswerkers in Arnhem. We willen dat sekswerkers ook thuis hun beroep kunnen uitoefenen
- Toppelzone: Door goede ondersteuning en ruimte voor andere vormen van sekswerk, hopen we op termijn de toppelzone te kunnen sluiten, als niemand daar meer werkzaam is.
- Hulp bij omscholen: Sekswerkers die vrijwillig besluiten te stoppen met sekswerk, ondersteunen we met een uitstapprogramma

Toelichting:

Het hoofdstuk in het concept-programma is veel minder sterk dan wat we in ons huidige programma (2022-2026) hebben staan. Er staat bijvoorbeeld niets meer over het betrekken van sekswerkers bij het maken van nieuw beleid of de mogelijkheid voor wie dat wil om om te scholen. Daarom voorgesteld om de oude tekst te behouden. Deze tekst doet ook meer recht aan het profiel wat de fracties van 2010-2026 op dit thema hebben opgebouwd in de Arnhemse gemeenteraad.

Pre-advies: overnemen
Toelichting:

gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Goede aanvulling VP

AMVP.84	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Geen discriminatie bij arbeidsmigratie
Indiener(s):	Susan van Ommen
Woordvoerder:	Susan van Ommen
Doel wijzigingsvoorstel:	Schrappen van de tekst
Betreft regelnummer:	1611-1615 (pagina 46)

Huidige tekst:

Hoogwaardige migratie. Veel arbeidsmigratie zit op laagwaardig werk. We zijn – in lijn met landelijke ontwikkelingen op dit vlak – kritisch op laagwaardige arbeidsmigratie en zetten vooral in op hoogwaardige migratie. Waar mogelijk beperken we middels vergunningsvoorschriften of nadere regelgeving de verdere instroom van laagwaardige migratie. Dat dit wellicht bepaalde economische sectoren afremt nemen we voor lief.

Voorgestelde tekst:

-

Toelichting:

We zijn tegen discriminatie en dit is discriminerend, en vooral denigrerend naar de mensen toe die bepaald werk doen. Bovendien hebben we de komende 30 jaar in ongeveer elke sector mensen uit andere landen nodig, vooral in functies waarvoor je geen bachelor of masteropleiding hoeft te hebben afgerond. Denk aan de zorg en techniek. Het gaat er bij arbeidsmigratie om dat je mensen krijgt voor functies waar ze nodig zijn. En dat dat goed gebeurt; daarvoor hebben we regels en die moeten we naleven.

De passage hierboven (1608-1610) is voldoende dekkend:

Arbeidsmigratie. **We steunen arbeidsmigratie op gebieden waar dit nodig is.** We verlangen van de **bedrijven die arbeidsmigranten werven dat ze dit doen volgens geldende regels en normen.**

zonder stigmatisering van bepaalde groepen, dus laten we het daar vooral bij houden.

Pre-advies: neutraal
Toelichting:

We volgen hier landelijk beleid. Aan het eerder inzetten op hoogwaardige migratie dan op laagwaardige migratie is niets discriminatoir. Dit zegt meer iets over de keuze over welk soort economie we willen zijn dan over de mensen die het betreft. Dit doet verder niets af aan de waardering voor laagopgeleid werk, dat is een andere discussie.

AMVP.85	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Vernieuwing stadhuis en werken in de wijk
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	1654 (pagina 48)

Huidige tekst:
-

Voorgestelde tekst:
Toegankelijke dienstverlening op het stadhuis. Naast digitale dienstverlening blijft persoonlijk contact met inwoners belangrijk. We steunen de vernieuwing van het stadhuis, waardoor de toegankelijkheid voor en dienstverlening aan inwoners beter wordt. Door de uitbreiding van het stadhuis kan het stadskantoor worden opgeheven en zijn gemeentelijke diensten op één plek vindbaar. Deze uitbreiding houden we beperkt door meer in de wijken te werken.

Toelichting:
Binnenkort (net voor of net na de verkiezingen) worden besluiten genomen over de vernieuwing van het stadhuis. Dat is een flinke ingreep, maar maakt ons stadhuis wel beter voor de inwoner en meer toekomstbestendig. Financieel is dit haalbaar, als het ook daadwerkelijk lukt om het aparte stadskantoor te sluiten. Wat D66 betreft moet het stadhuis niet te veel worden uitgebreid om dit mogelijk te maken. Meer werken in de wijken is een betere oplossing.

Pre-advies: overnemen
Toelichting: Goede suggestie, passend bij de actualiteit

AMVP.86	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Financiën op orde
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	na 1673 (pagina 49)

Huidige tekst:

Geen rekening doorschuiven naar de toekomst. Met stevige afspraken over de reserves voorkomen we dat toekomstige Arnhemmers met schulden worden opgezaald.

Voorgestelde tekst:

Geen rekening doorschuiven naar de toekomst. Met stevige afspraken over de reserves voorkomen we dat toekomstige Arnhemmers met schulden worden opgezaald. We hanteren als uitgangspunt dat de reserves de totale risico's kunnen afdekken, waarbij we meerjarige risico's dubbel meetellen. De risicopositie van de gemeente Arnhem mag gedurende de raadsperiode niet verslechteren.

Toelichting:

"Stevige afspraken over de reserves" zijn in coalitievorming uiterst rekbaar. Op dit moment streven we naar een weerstandsfactor (omvang reserve gedeeld door totaal aan risico's) van 1,4. Dat halen we de komende jaren volgens de begroting ook. Als we dat zo willen houden, zullen we als D66 stevig moeten inzetten.

Als de reserves de totale risico's (die volgens een statistisch model samen voorkomen) precies kunnen afdekken, is de factor 1,0. Als we risico's die meerjarig van invloed zijn dubbel meetellen (er is daarbij immers actie nodig om ze op te lossen, anders komen ze volgend jaar terug), komen we ongeveer in de buurt van de huidige financiële situatie.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede concretisering in lijn met bestaande tekst

AMVP.87	Amendement
Titel wijzigingsvoorstel:	Tekstuele wijzigingen
Indiener(s):	Mattijs Loor
Woordvoerder:	Mattijs Loor
Doel wijzigingsvoorstel:	Wijzigen/schrappen/toevoegen van de tekst
Betreft regelnummer:	

Huidige tekst:

Voorgestelde tekst:
1. Pagina 7, regel 173, "(gedeelde) studentenwoningen" te veranderen in "niet-zelfstandige studentenwoningen" 2. Pagina 9, regel 267, "daar geven we ruimte toe" te veranderen in "daar geven we ruimte voor" 3. Pagina 9, regel 282-283, "het 'Apeldoorn Kookboek'" te veranderen in "het Apeldoornse 'Stadskookboek' en 'Landschapskookboek'" 4. Pagina 11, regel 334-335, "de HAN als kenniscentrum" te veranderen in "de HAN en kenniscentrum Connectr" 5. Pagina 12, regel 382, "vermindert wordt" te veranderen in "verminderd wordt" 6. Pagina 13, regel 389, "in een groen hart" te veranderen in "met een groen hart" 7. Pagina 16, regel 518, " , oftewel netcongestie," te schrappen (de beschikbare capaciteit is niet hetzelfde als netcongestie, netcongestie is de beperkte capaciteit, maar dat past niet in de zin) 8. Pagina 16, regel 549-550, "voor het verminderen van netcongestie" te veranderen in "om de energietekorten die ontstaan door netcongestie op te vangen" 9. Pagina 18, regel 600-601, "met veel gevestigde netbeheerders en energiebedrijven, zoals Liander en TenneT" te veranderen in "met bedrijven zoals Liander en TenneT" (genoemde voorbeelden zijn in de ogen van een inwoner geen energiebedrijven, gezien het woord 'energiesector' ervoor, is de kortere formulering duidelijker) 10. Pagina 22, regel 764, "500 extra studentenkamers in gedeelde huizen" te veranderen in "500 extra niet-zelfstandige studentenkamers" 11. Pagina 22, regel 766, "gedeelde woonruimte" te veranderen in "niet-zelfstandige studentenwoningen" 12. Pagina 22, regel 776, "Universiteit Twente en TU Delft" te veranderen in "de technische universiteiten" (in deze context is in ieder geval ook TU Eindhoven van belang, die ook al bestaande verbindingen met Arnhem heeft, de meer algemene tekst komt overeen met pagina 21) 13. Pagina 23, regel 784, "opleidingsniveau" te veranderen in "opleiding" ("niveau" is stigmatiserend en heeft hier geen inhoudelijke meerwaarde) 14. Pagina 26, regel 889, "zoals het Posttheater" te veranderen in "zoals Theater de Leeuw en Het Hof" (Posttheater wordt elders juist – terecht – als stedelijke voorziening genoemd, De Leeuw is echt een "theater in de wijk")

Toelichting:

Voor de begrijpelijkheid is het wenselijk om sommige zaken anders te formuleren.

Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Een zin loopt niet;
- Inwoners interpreteren de tekst naar verwachting anders dan hij is bedoeld;
- Een voorbeeld is ongelukkig gekozen, wat vragen kan oproepen bij de lezer;
- De woordkeus zoals in het programma wijkt af van hoe over het onderwerp in de lokale politiek wordt gesproken, waardoor onduidelijk is welke opdracht we een komende fractie meegeven.

Om nodeeloos administratief werk te voorkomen, is in overleg met leden van het bestuur en van de VPC gekozen voor één gebundelde lijst met tekstuele wijzigingen.

Pre-advies: overnemen**Toelichting:**

Goede tekstuele aanpassingen die de essentie van de voorgestelde beleidspunten niet verandert

Wijzigingen amendementenboek versie 26 september en 30 september

AMVP.06; Alexander van den Berg toegevoegd als indiener

AMVP.44 pre-advies gewijzigd van overnemen naar ontraden met verwijzing naar punt 14 in amendement 87 waarin een ander voorstel voor het Posttheater wordt gedaan

*AMVP.33 gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Toelichting pre-advies gewijzigd
pre-advies gewijzigd naar overnemen*

*AMVP.46 regelnummers gewijzigd; gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Toelichting pre-advies gewijzigd
pre-advies gewijzigd naar overnemen*

*AMVP.70 gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Toelichting pre-advies gewijzigd
pre-advies gewijzigd naar overnemen*

*AMVP.71 gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Toelichting pre-advies gewijzigd
pre-advies gewijzigd naar overnemen*

*AMVP.79 gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Toelichting pre-advies gewijzigd
pre-advies gewijzigd naar overnemen*

*AMVP.83 gewijzigd tekstvoorstel na afstemming indiener en bestuur. Toelichting pre-advies gewijzigd
pre-advies gewijzigd naar overnemen*